

อัญแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

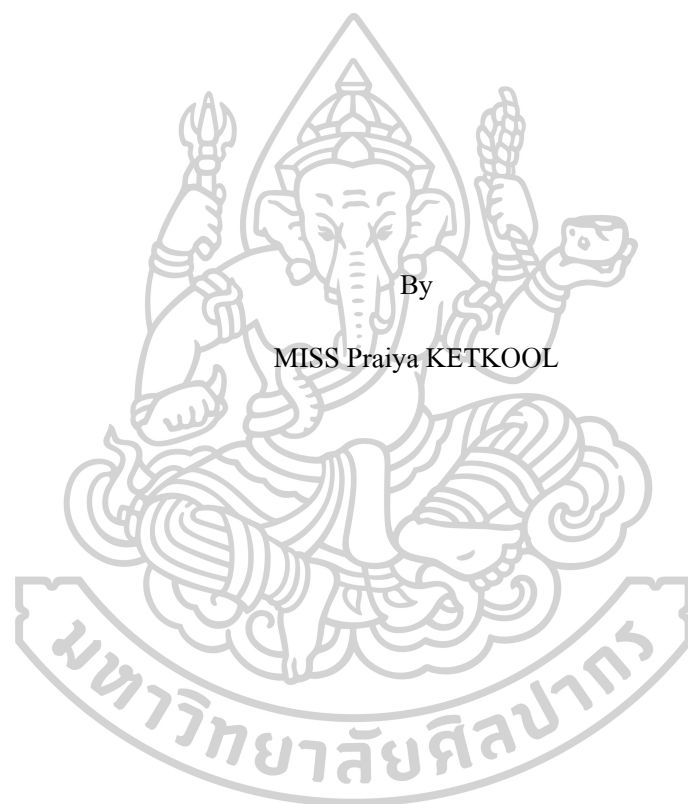

อณูแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

TINY ELEMENTS IN NATURE : THE ESSENCE OF BEAUTY IN
ORDINARINESS

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2017
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ อนุแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา
โดย ไพรยา เกตุกุล
สาขาวิชา ทักษะศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวิน เบียดกลาง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวิน เบียดกลาง)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(อาจารย์ ดร. วิชญ์ มุกดาภิณี)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ วั้งบอน)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ ปริญญา ตันติสุข)

57001209 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : จิตรกรรม, สาระความงาม, ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, จริยศาสตร์, นิเวศวิทยา

นางสาว ไพรยา เกตุกุล: อนุแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวิน เบียดกลาง

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ “อนุแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา” จากจุดเริ่มต้นของประสบการณ์ที่ได้พบปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติของมนุษย์ที่มีต่อพืชพันธุ์ขนาดเล็กพบเห็นได้ทั่วไปบนพื้นดินอย่างต้นหญ้าหรือดอกหญ้า มักถูกมองข้ามไม่เห็นคุณค่า ความสำคัญและในบางครั้งพืชพันธุ์เหล่านี้ถูกจัดอยู่ในหมวดของวัชพืชที่ต้องถูกกำจัดทิ้ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวิธีการที่ผิดธรรมชาติ ผลของการกระทำนั้นได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว เป็นวงจรไม่รู้จบ ปัญหาเหล่านี้นำไปสู่แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ภายใต้แนวความคิดที่ต้องการนำเสนอภาพลักษณ์ของพืชพันธุ์ธรรมชาติสามัญเหล่านี้ในแง่มุมใหม่ ที่แตกต่างไปจากภาพจำเดิม เพื่อนำเสนอสุนทรียะความงามที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของอนุหน่วยย่อยในธรรมชาติ และแสดงถึงการประกอบสร้างความสัมพันธ์ของวัตถุธาตุ ดิน, น้ำ, ลม, แสงแดด ที่ธรรมชาติเป็นผู้รังสรรค์จนเกิดเป็นต้นหญ้าดอกหญ้าเหล่านั้น ซึ่งทุกสิ่งล้วนเป็นส่วนสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ที่พิเศษของพืชพันธุ์ขนาดเล็กเหล่านี้ นำไปสู่สาระความหมายที่ว่า สรรพสิ่งทุกอย่างบนโลกมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน ต่างเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงคุณค่า และการมีอยู่ของพืชพันธุ์ขนาดเล็กเหล่านี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลลัพธ์จากการรวบรวมข้อมูล ประสบการณ์ ความรู้ทางทฤษฎี สิ่งที่น่าสนใจ รวมไปถึงการเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริง ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ นำเสนอผลงานผ่านจิตรกรรมสองมิติในรูปแบบเหมือนจริงด้วยเทคนิคกระบวนการที่เหมาะสม โดยอ้างอิงความจริงที่ปรากฏภายนอก การตีความสิ่งที่พบเห็นผ่านทัศนะข้อมูลความรู้ ผนวกกับอารมณ์ความรู้สึกภายในของข้าพเจ้า เพื่อสะท้อนความงามทางสุนทรียะอันเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ชมเข้าสู่เนื้อหาความงามทางความคิดที่ซ่อนอยู่ภายใน

57001209 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : PAINTING, ESSENCE of BEAUTY, NATURE and ENVIRONMENT, ETHICS,
ECOLOGY

MISS PRAIYA KETKOOL : TINY ELEMENTS IN NATURE : THE ESSENCE OF
BEAUTY IN ORDINARINESS THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR NAWIN
BAIDKLANG

The thesis “Tiny Elements in Nature : The Essence of Beauty in Ordinariness” stems from the artist’s own experience of the problem with human’s attitude towards commonly found small plants whose significance is generally overlooked and they are sometimes even classified as weeds which need getting rid of, mostly by unnatural means. The action affects the environment in an endless cycle. This problem leads to the inspiration to create the artwork under the notion to represent the image in a new light which is different from the stereotype. The aims are to portray the aesthetics from the combination of nature’s smallest particles and to show the relationship of how nature has combined soil, water, wind, and sunlight into the creation of these small plants. Every single unit is an important factor which collaborates to create such uniqueness. The real essence is that everything on earth is interconnected and is part of each other. Such realization should encourage people to realize the worth and existence of those often neglected tiny plants.

This thesis is a result from the artist’s data collection, experience, knowledge of interested theory and field study. The data is then analyzed, synthesized, and presented as realistic two-dimensional paintings. The creation employs appropriate methods based on perceived reality, the artist’s interpretation and inner emotion to reflect the aesthetics which will draw the audience to appreciate the beauty of the hidden meanings.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณมารดาผู้ให้กำเนิดและเป็นกำลังใจที่สำคัญในการศึกษาของข้าพเจ้าตลอดมา และขอขอบคุณสมาชิกครอบครัวทุกคนที่คอยสนับสนุนข้าพเจ้า

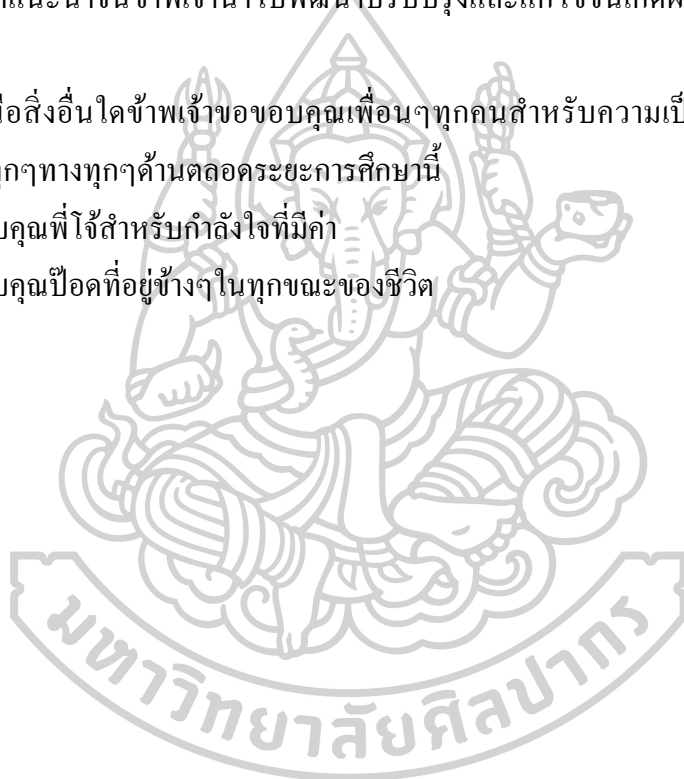
ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาจิตรกรรม และคณาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ทุกท่านที่ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้อันมีค่า และคอยชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตัวข้าพเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์นาวิน เบ็ญจกลาง ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความรู้คำแนะนำจนข้าพเจ้านำไปพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขจนเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นผลงานศิลปนิพนธ์นี้

เหนือสิ่งอื่นใดข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนสำหรับความเป็นมิตรที่ดี ที่คอยให้ความช่วยเหลือในทุกๆทางทุกๆด้านตลอดระยะเวลาการศึกษานี้

ขอบคุณพี่โจ้สำหรับกำลังใจที่มีค่า

ขอบคุณป๊อดที่อยู่ข้างๆในทุกขณะของชีวิต

ไปรยา เกตุกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	3
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	4
วิธีการศึกษา.....	5
ขั้นตอนการสร้างสรรค์	5
แหล่งข้อมูล.....	6
บทที่ 2	7
ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์	7
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	7
อิทธิพลทางด้านปรัชญา จริยศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม.....	10
อิทธิพลทางด้านศาสนา และความเชื่อ	14
อิทธิพลทางความคิดจากผลงานศิลปกรรม	15
อิทธิพลด้านกระบวนการสร้างสรรค์จากผลงานศิลปกรรม	21

บทที่ 3	25
กระบวนการในการสร้างสรรค์.....	25
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	25
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	28
ขั้นตอน วิธีการสร้างสรรค์.....	31
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	35
บทที่ 4	38
การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	38
ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์	38
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1	38
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 2	44
ผลงานศิลปนิพนธ์.....	49
การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	49
บทที่ 5	60
บทสรุป.....	60
รายการอ้างอิง	62
ประวัติผู้เขียน	64

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 : ผลงานศิลปนิพนธ์ระดับปริญญาตรี.....	9
ภาพที่ 2 : ผลงานศิลปนิพนธ์ระดับปริญญาโท	9
ภาพที่ 3 : บุคคลผู้มีอิทธิพลทางด้านปรัชญาจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม.....	11
ภาพที่ 4 : บุคคลผู้มีอิทธิพลทางด้านปรัชญาจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม.....	12
ภาพที่ 5 : บุคคลผู้มีอิทธิพลทางด้านปรัชญาจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม.....	13
ภาพที่ 6 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	16
ภาพที่ 7 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	16
ภาพที่ 8 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	17
ภาพที่ 9 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	18
ภาพที่ 10 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	19
ภาพที่ 11 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	20
ภาพที่ 12 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	20
ภาพที่ 13 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	21
ภาพที่ 14 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	22
ภาพที่ 15 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	22
ภาพที่ 16 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	29
ภาพที่ 17 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	29
ภาพที่ 18 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	30
ภาพที่ 19 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	30
ภาพที่ 20 : พื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	31
ภาพที่ 21 : พื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	32
ภาพที่ 22 : พื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	32

ภาพที่ 23 : ภาพร่างผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์.....	33
ภาพที่ 24 : ภาพร่างผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์.....	34
ภาพที่ 25 : ภาพร่างผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์.....	34
ภาพที่ 26 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	35
ภาพที่ 27 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	35
ภาพที่ 28 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	36
ภาพที่ 29 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	36
ภาพที่ 30 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	37
ภาพที่ 31 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1	40
ภาพที่ 32 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2	41
ภาพที่ 33 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3	42
ภาพที่ 34 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 4	43
ภาพที่ 35 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 5	46
ภาพที่ 36 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 6	47
ภาพที่ 37 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 7	48
ภาพที่ 38 : ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 1	54
ภาพที่ 39 : ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 2	55
ภาพที่ 40 : ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 3	56
ภาพที่ 41 : ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 4	57
ภาพที่ 42 : ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 5	58
ภาพที่ 43 : ผลงานศิลปนิพนธ์ขั้นที่ 6	59

บทที่ 1

บทนำ

“วัชพืช”¹(น.พืชที่ไม่ต้องการ) คำศัพท์นี้ถูกบัญญัติขึ้น โดยมนุษย์ นัยยะของความหมาย นั้นคือ“พืช ที่กลายเป็นพืชที่ไม่ต้องการ โดยมนุษย์” สาเหตุหลักเพราะไม่ก่อประโยชน์ และเป็นโทษ ต่อพืชเศรษฐกิจที่มนุษย์เพาะปลูกซึ่งนำไปสู่การกำจัด โดยส่วนใหญ่มักเป็นวิธีที่ผิดธรรมชาติ อาทิ เช่นการใช้สารเคมี การจุดไฟเผา สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อตัวมนุษย์ สิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่น และส่งผลเสียในระยะยาวต่อระบบนิเวศทั้งสิ้น

ในโลกปัจจุบันที่มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติในระบบนิเวศวิทยาจะเป็นไปในทางบวกหรือลบ ก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นก่อให้เกิดผลประโยชน์ หรือขัดต่อผลประโยชน์ใดใดก็ตามต่อมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เป็นการซึ่งตวงวัดคุณค่าที่เริ่มจากการมองหามูลค่า โดยมีตัวมนุษย์เป็นศูนย์กลางตัดสินสิ่งต่างๆในระบบนิเวศว่าสิ่งใดมีประโยชน์ หรือสิ่งใดไร้ประโยชน์สำหรับตนหากไม่เป็นที่ต้องการของมนุษย์ สิ่งเหล่านั้นต้องถูกคัดทิ้งในที่สุด ดูเหมือน “ธรรมชาติ” กลายเป็น“วัตถุ”สำหรับมนุษย์ ซึ่งมนุษย์สามารถเลือกได้ว่าจะนิยมสิ่งไหนและไม่นิยมสิ่งไหน อันไหนมีค่ามีราคา อันไหนไร้ค่าไม่สำคัญ ความคิดเหล่านี้ล้วนเกิดจากการที่มนุษย์เอาตนเองเป็นศูนย์กลางทั้งสิ้น

แต่ในความเป็นจริง ทุกสรรพสิ่งในธรรมชาติล้วนมีความสำคัญมีคุณค่าในตนเอง และยังประโยชน์ต่อสรรพชีวิตอื่น ต่างก็อยู่เป็นองค์ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ต้นไม้ต้นหนึ่งไม่สามารถเติบโตได้โดยลำพัง ยังต้องพึ่งพาสิ่งมีชีวิตอื่น รวมไปถึงธาตุอย่างน้ำ อากาศ ดิน แสงจากดวงอาทิตย์ ฯลฯ พระอาจารย์ไพศาล วิสาโล ได้กล่าวไว้ว่า “ถึงที่สุดแล้วต้นไม้แต่ละต้น มีโลกทั้งใบอยู่ หรืออาจจะรวมทั้งจักรวาล ถ้าเช่นนั้นต้นไม้ที่เราเห็นก็เป็นเพียงส่วนเสี้ยวเดียวเท่านั้นของความจริง” เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราเห็นเพียงภายนอกอาจไม่ใช่ทั้งหมดของสิ่งนั้น สิ่งที่เห็นอาจไม่ใช่สิ่งที่เห็นเสมอไป เราไม่สามารถตัดสินคุณค่าได้ด้วยสายตาหรือผลประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติเท่านั้น แต่ต้องคิดถึงส่วนรวมของระบบนิเวศจึงจะก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ที่ยั่งยืนสมบูรณ์

หลายครั้งเมื่อข้าพเจ้ามองกลุ่มต้นหญ้าแต่กลับเห็น โลกอีก โลกหนึ่ง เห็นดวงดาว เห็นมุมมองมิติใหม่ กิ่งไม้ไม่ใช่กิ่งไม้ ดอกไม้ไม่ใช่ดอกไม้ แต่กลับเป็นทัศนธาตุ เป็นส่วนหนึ่งของ

¹ พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน (2554). "วัชพืช." Retrieved 28 ตุลาคม, 2561, from <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

ธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ หญ้าที่มีลักษณะรูปพรรณขนาดเล็ก กลับนำพาความคิดทางนามธรรมไปกว้างไกล สิ่งนี้ล้วนเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า เพื่อส่งสารว่าการจะกระทำใดๆลงไปควรคิดให้รอบคอบถึงผลกระทบที่ตามมาต่อตนเองและผู้อื่น เพราะโลกใบนี้ไม่ใช่โลกของมนุษย์แต่เพียงผู้เดียวแต่มีโลกอีกหลายใบซ่อนอยู่ ซึ่งโลกของหญ้าก็เป็นหนึ่งในนั้นและเราต่างอยู่ร่วมกัน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ข้าพเจ้าถูกคิดและย้อนกลับมามองหาความหมายและความสำคัญในความธรรมดาสามัญของพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับชนิดอย่างต้นหญ้าหรือวัชพืช คือการได้ประสบกับเหตุการณ์ทำลายและกำจัดสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เกินความจำเป็น การใช้ยากกำจัดศัตรูพืชหรือการเผาด้วยไฟ ล้วนก่อให้เกิดมลภาวะและสารพิษที่ตกค้างส่งผลเสียต่อสรรพชีวิตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศที่ยิ่งใหญ่ทั้งสิ้น ยังไม่รวมถึงผลกระทบที่จะวนกลับมาทำร้ายผู้ลงมือกระทำเองด้วย

ในความสัมพันธ์ของทุกสรรพสิ่งล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันเสมอ ดังคำที่ว่า “เด็ดดอกไม้สะเทือนถึงดวงดาว” การกระทำแม้เพียงเล็กน้อยอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งอื่นอย่างที่ไม่สามารถคาดคิดมาก่อน เพราะฉะนั้นการกระทำใดๆก็ตามควรคิดอย่างรอบคอบถึงผลที่จะตามมาในภายหลัง การเคารพสิทธิซึ่งกันและกันนั้น อาจไม่ได้จำเพาะเจาะจงแค่ในหมู่สังคมมนุษย์แต่หมายรวมไปถึงทุกสรรพสิ่งบน โลกใบนี้ ข้าพเจ้ามีความเชื่อว่าทุกชีวิตล้วนมีความหมาย มีคุณค่า มีความงาม มีเหตุผลของการเกิดขึ้น และมีสิทธิ์ที่จะดำรงอยู่ทั้งสิ้น

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาให้ข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน ระหว่างความสัมพันธ์ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะกับพืชพันธุ์ธรรมชาติขนาดเล็กเหล่านี้ การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้จึงต้องการแสดงทัศนะ ความคิด ความรู้สึก ผ่านมุมมองของข้าพเจ้าที่มีต่อวัชพืชหรือหญ้าซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบนิเวศ การเจริญเติบโตตามธรรมชาติที่ดูเหมือนเป็นความธรรมดาสามัญแต่กลับมีอัตลักษณ์ มีความงามที่น่าค้นหาและแฝงไปด้วยนัยยะสำคัญ ผลงานการสร้างสรรค์จึงเกิดจากความเป็นจริงตามสภาพธรรมชาติที่พบเห็น ผ่านการตีความจากความคิดและความรู้สึกภายในของข้าพเจ้าต่อสิ่งที่ปรากฏ นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่ไม่ได้มุ่งนำเสนอความจริงของสิ่งที่เห็น แต่เป็นความจริงที่ปรากฏขึ้นในมโนทัศน์ของข้าพเจ้าด้วย

จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า เกิดจากการพยายามมองหาและนำเสนอ “อัตลักษณ์” ความเป็น “หญ้า” ผสมกับการนำเสนอ “ภาพลักษณ์ (image)” ใหม่ที่แตกต่างออกไปจากเดิม ผ่านผลงานจิตรกรรม ทั้งความจริงที่ปรากฏภายนอก ความงามของการดำรงอยู่ และแรงขับภายในจากข้าพเจ้า

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ “อนุแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา” ข้าพเจ้ามีจุดมุ่งหมายในประเด็นดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างสรรค์และนำเสนอ การดำรงอยู่ของสรรพสิ่งในธรรมชาติของพืชพันธุ์ขนาดเล็กที่เจริญเติบโตอย่างเรียบง่ายงดงาม ถูกรังสรรค์ขึ้นจากการประกอบสร้างของอนุทัศนธาตุในธรรมชาติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความงามที่มีอัตลักษณ์ โดยผ่านการศึกษาข้อมูลทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ ดีความใหม่จนเกิดเป็นสาระแนวคิด ผนวกมุมมองความรู้สึก และจินตภาพของข้าพเจ้าที่เกิดขึ้นต่อภาพความจริงที่ปรากฏ

2. เพื่อค้นคว้าทดลอง ด้วยวิธีการทางจิตรกรรม และหาความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้สอดคล้องไปกับแนวความคิด โดยไม่จำกัดรูปแบบในการแสดงออก เพื่อให้อิสระในการค้นคว้าทดลองแต่ยังคงอยู่ในขอบเขตที่ได้กำหนดไว้

3. เพื่อเผยแพร่ผลงานการสร้างสรรค์และเปิดมิติมุมมองใหม่ในความธรรมดาสามัญของธรรมชาติ นำไปสู่การตระหนักรู้ถึงการดำรงอยู่ของสรรพสิ่งในโลกที่มีสายพันธุ์แตกต่างกัน จนเกิดจริยธรรม ความเข้าใจ ความศรัทธา และเคารพในความต่างระหว่างตนกับธรรมชาติ ทุกสรรพสิ่งล้วนมีจุดประสงค์ มีหน้าที่ มีสาระ คุณค่า และมีความงามในตนเองทั้งสิ้น อันจะนำไปสู่การดำรงอยู่ร่วมกันอย่างมั่นคงและยั่งยืน ที่มีใช่เพียงในสังคมมนุษย์ แต่หมายรวมถึงสังคมของโลก

สมมติฐานของการศึกษา

ข้าพเจ้าศึกษาและสร้างสรรค์ โดยมีแนวคิดที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการดำรงอยู่ของสรรพสิ่งในธรรมชาติ โดยเชื่อว่าทุกสิ่งมีสาระความงามที่ซ่อนอยู่ภายใต้เปลือกนอกที่ดูธรรมดาสามัญนั้น ซึ่งล้วนแต่มีคุณค่าในตนเองและเป็นประโยชน์ต่อสรรพชีวิตอื่นทั้งสิ้น นำไปสู่การแสวงหาศึกษาปรัชญาที่ว่าด้วยการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างมีจริยธรรม โดยไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นศูนย์กลางของสังคม เพื่อหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติในเชิงบวก อันจะนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีและยั่งยืน

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานด้วยรูปแบบงานจิตรกรรมเหมือนจริงของธรรมชาติเหล่านั้น ผนวกกับการตีความผ่านทัศนอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อสาระความงามที่ถูกซ่อนไว้ ซึ่งก่อให้เกิดมิติใหม่ระหว่างความเป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยไม่จำกัดรูปแบบของปลายทาง ผลสัมฤทธิ์ คงไว้ซึ่งการทดลองและค้นหาความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ภายใต้ขอบเขตที่กำหนด

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้กำหนดขอบเขตของการสร้างสรรค์ไว้เป็นหัวข้อดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอเนื้อหาของที่แฝงอยู่ในการดำรงอยู่ของหญ้าตามสภาวะจริงในธรรมชาติ ที่มีความงามแบบอัตลักษณ์เฉพาะตัว และนำไปสู่ความคิดความรู้สึกในเชิงนามธรรม รวมไปถึงองค์ประกอบสิ่งแวดล้อม และทัศนธาตุอื่นๆ อาทิเช่น ดิน น้ำ ลม และแสงของอาทิตย์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างโลกของหญ้า โดยมีรายละเอียดปลีกย่อยของเนื้อหา ที่มาอารมณ์ความรู้สึกแตกต่างกันตามแต่ละชิ้นงาน

2. ขอบเขตด้านรูปแบบ ภาพลักษณ์ของผลงานเกิดจากการมองเห็นสาระความงามในธรรมชาติของข้าพเจ้า โดยนำเสนอความจริงส่วนหนึ่งที่ปรากฏในลักษณะของรูปแบบที่เหมือนจริงคือถ่ายทอดลักษณะรูปทรงตามที่ตาเห็น ผนวกกับอารมณ์ความรู้สึกและการตีความของข้าพเจ้า โดยใช้สื่อสัญลักษณ์ที่นำไปสู่ความจริงทั้งทางด้านรูปธรรมและนามธรรม เพื่อก่อให้เกิดจินตนาการ และเปิดมุมมองใหม่ต่อสรรพสิ่งเหล่านั้น

3. ขอบเขตด้านเทคนิควิธีการ โดยหลักผลงานที่สร้างสรรค์มีลักษณะเหมือนจริง (realistic) แต่โดยรายละเอียดด้านเทคนิคการสร้างสรรคผลงานเป็นการทิ้งให้เห็นฝีแปรง เพื่อแสดงถึงการประกอบสร้างของสี ซึ่งเป็นทัศนธาตุทางจิตรกรรม ผลงานการสร้างสรรคในแต่ละชิ้นอาจมีลักษณะที่แปรงที่แตกต่างกันออกไปตามแนวคิดและความรู้สึกที่ได้รับจากธรรมชาติของหญ้าที่ปรากฏภายนอก โดยใช้เฟรมผ้าใบเป็นพื้นผิวในการรองรับ จัดวางติดตั้งบนผนังตามประเพณีนิยมในการดูงานจิตรกรรมในอดีต ที่มีระนาบมุมมองขนานกับตัวผู้ชม เพื่อต้องการให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกถึงแรงปะทะและความเสมอภาคระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ

วิธีการศึกษา

ข้าพเจ้ามีวิธีการศึกษาค้นคว้า และทำความเข้าใจในแง่ของกระบวนการทางความคิด จนไปสู่การปฏิบัติผลงานดังต่อไปนี้

1. การสั่งสมประสบการณ์ความหลงใหลความงามในความสามัญของธรรมชาติ (ในที่นี้คือ ภูเขา) จนพบปัญหาทางนิเวศที่เกิดขึ้น โดยมนุษย์ สิ่งนี้เป็นแรงผลักดันในการเริ่มงานศิลปนิพนธ์
2. รวบรวมข้อมูลบทความ เอกสาร ปรัชญาที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและมนุษย์ อาทิเช่นแนวคิดจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม (environmental ethics) และแนวคิดธรรมะการมองสัจจะของธรรมชาติ นำมาสนับสนุน วิเคราะห์และพัฒนาแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน
3. ศึกษาผลงานศิลปะในประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบันที่มีแนวคิดเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ
4. ศึกษาความเหมาะสมในการสร้างสรรค์ และนำเสนอ เพื่อพิจารณาถึงวิธีการแสดงออกทางรูปแบบ โดยคำนึงถึงสื่อในการแสดงออก ที่สอดคล้องตรงตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ให้มากที่สุด

ขั้นตอนการสร้างสรรค์

โครงสร้างการสร้างสรรค์มีลำดับดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าสังเกตธรรมชาติของภูเขาที่อยู่รอบตัว จนกระทั่งเห็นปรากฏการณ์พิเศษ และมีองค์ประกอบที่สวยงามอันแฝงด้วยสาระบางอย่าง แล้วจึงเก็บข้อมูลด้วยภาพถ่ายในหลายมุมมอง เพื่อหาความเป็นไปได้ในการนำมาทำเป็นภาพร่าง และขยายเป็นผลงานจิตรกรรม
2. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงแนวความคิด (ทั้งนี้ในแต่ละชิ้นงานอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกันทั้งทางรูปแบบและแนวความคิดแต่ยังคงไว้ซึ่งโครงสร้างหลัก)
4. สร้างสรรค์ผลงานจริงด้วยเทคนิคสีอะคริลิก (acrylic paint) และสีน้ำมัน (oil paint) บนผ้าใบ (canvas) หรือลินิน (linen)
5. วิเคราะห์ วิจัยถึงข้อดีและข้อบกพร่องแก้ไขปรับปรุงผลงานให้มีความสมบูรณ์ เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในผลงานชิ้นต่อไป
6. ประมวลผล และสรุปผลสัมฤทธิ์ในการสร้างสรรค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบเป็นเอกสารศิลปนิพนธ์

แหล่งข้อมูล

1. หนังสือปรัชญา, ลัทธิศิลปะ, ประวัติศาสตร์ศิลปะ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
2. บทความเชิงวิชาการจากแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิเช่น นิตยสาร, วารสาร และ สื่อออนไลน์
3. สถานที่จริงตามธรรมชาติ ชนบท พื้นที่รกร้างริมคันนา ทุ่งน้ำ ฯลฯ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเป็นภาพถ่าย
4. แหล่งข้อมูลอื่น เช่น ภาพยนตร์, ภาพยนตร์อนิเมชัน (animation movie), บทเพลง, ดนตรี, นิทรรศการศิลปะ และผลงานศิลปะของศิลปินท่านอื่นๆที่อาจมีแนวคิดหรือวิธีการที่สามารถนำมาสนับสนุนเป้าหมายในการสร้างสรรค์ที่ได้ตั้งไว้

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

สิ่งที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้คือ การศึกษาหาข้อมูลจากหลากหลายศาสตร์สาขาวิชา ซึ่งทำให้เห็นความสำคัญของการเชื่อมโยงองค์ความรู้ เพราะในโลกร่วมสมัยปัจจุบันมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงยากที่จะเข้าใจหรืออธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยศาสตร์ความรู้เพียงชุดเดียว การใช้ความรู้ที่เป็นแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary) ทำให้ข้าพเจ้ามองเห็นแนวทางและวิถีคิดของบุคคลสำคัญทางสาขาวิชาที่แตกต่าง ซึ่งช่วยเปิดมุมมองที่สนใจใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการทำงานของข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จึงเป็นการนำองค์ประกอบในด้านข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าในส่วนของทัศนคติ, ประสบการณ์ชีวิต, ปรัชญา, ศาสนา, จริยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ หรือการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลในสิ่งที่สนใจอย่างภาพยนตร์อนิเมชัน และผลงานศิลปะของศิลปินที่มีชื่อเสียง โดยนำองค์ความรู้ทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นแนวคิดและกระบวนการในการสร้างสรรค์ ซึ่งนำไปสู่การลงมือปฏิบัติเพื่อค้นคว้าทดลองหาตัวตน เปิดทัศนะมุมมองใหม่นำไปสู่การค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้า

ทัศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

นับตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์ยังไม่มีกายาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร และบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ มนุษย์ได้ริเริ่มบันทึกภาพประสบการณ์ที่พบเจอลงบนผนังถ้ำที่อยู่อาศัย โดยมีที่มาจากสัญชาตญาณ ความเชื่อ และ วิถีชีวิต หยิบยืมวัสดุอุปกรณ์จากธรรมชาติ ทา ระบาย ฟัน จนเกิดเป็นรูปร่างรูปทรง ของมือตนเอง มนุษย์ สัตว์ และ รูปทรงเรขาคณิต จากภาพวาดระบายสีในผนังถ้ำอัลตามิรา (Cave of Altamira)* เมื่อ 14,000 กว่าปีก่อนคริสตกาล จวบจนปัจจุบัน มนุษย์ยังคงวาดภาพอยู่เสมอ ต่างกันตรงจุดประสงค์ เทคนิค กรรมวิธี ที่เปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุคสมัย และแต่ละบุคคล

ความพยายามในการแสวงหาการสร้างสรรค์งานศิลปะของมนุษย์ไม่เคยหยุดนิ่ง มีทั้งการต่อยอดพัฒนาจากสิ่งที่มีอยู่ และถอดรื้อสิ่งเดิมเพื่อสร้างสิ่งใหม่ สิ่งเหล่านี้เกิดจากประสบการณ์ และประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ข้าพเจ้าก็เช่นกันที่พยายามแสวงหาหนทางการสื่อสาร ถ่ายทอด

ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของตนเองผ่านการสร้างงานจิตรกรรม โดยคำนึงถึง ประสบการณ์ตรงที่ได้รับ องค์ความรู้จากการศึกษาเพื่อต่อยอดทางความคิด ความเหมาะสมต่อสภาพสังคมวัฒนธรรม จนนำไปสู่การค้นคว้าหาวิธีการสร้างสรรค์ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่ตรงต่อวัตถุประสงค์และ จุดมุ่งหมายโดยนำเสนอผ่านกรรมวิธีทางจิตรกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยไม่จำกัดความเป็นไปได้ แต่ยังคงตั้งอยู่ในขอบเขตและสมมติฐานของศิลปินนิพนธ์ ที่เป็นไปเพื่อแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และธรรมชาติ

ธรรมชาติถือได้ว่าเป็นแรงบันดาลใจที่ทรงอิทธิพลอย่างหนึ่งของเหล่าบรรดานักสร้างสรรค์ หรือศิลปิน ข้าพเจ้าเองก็ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติเช่นกัน แต่ในการแสดงออกของรูปแบบที่ผ่านกระบวนการทางความคิดปัจเจกบุคคล ก่อให้เกิดอัตลักษณ์ที่ต่างกัน โดยมีความเชื่อที่ว่าภายใต้จิตสำนึกภายในของมนุษย์ยังคงมีความสัมพันธ์ต่อธรรมชาติในเชิงบวกเสมอ อีกส่วนที่สำคัญที่เป็นแรงขับเคลื่อนในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าคือ ระบบของสังคมในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติ วัตถุนิยมก่อให้เกิดการประเมินผลของสิ่งต่างๆ ไปในเชิงมูลค่ามากกว่าคุณค่า โลกมนุษย์ที่จริงแล้วไม่ได้มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่อยู่อาศัย แต่เต็มไปด้วยสิ่งมีชีวิตที่ต่างพันธุ์กรรมและหลากหลายสายพันธุ์ข้าพเจ้าต้องการเปิดมิติใหม่เป็นโลกธรรมชาติของหญ้าผ่านผลงานจิตรกรรม เพื่อสร้างทัศนคติในเชิงบวกของมนุษย์ต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อิทธิพลจากประสบการณ์ชีวิต

“ข้าพเจ้าได้พบกับความงดงามของดอกหญ้านานาชนิดที่บ้านสระพรังอยู่ริมทางและ รู้สึกประทับใจในสิ่งที่พบเห็น แต่กลับต้องพบกับความผิดหวังในวันถัดมา เพราะดอกหญ้าเหล่านั้นได้แห้งเหี่ยวตายลงไปด้วยน้ำมือของมนุษย์ พวกเขาเหล่านั้นมองดอกหญ้าที่งดงามเป็นเพียงวัชพืชรุกราน ที่ต้องกำจัดทิ้งเหตุการณ์ในครั้งนั้นกระทบจิตใจของข้าพเจ้ามากและทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงอยู่ของธรรมชาติบางประเภทที่มนุษย์มองข้ามและไม่เห็นคุณค่า”

บันทึกส่วนตัวจากความทรงจำ,

พ.ศ.2557.

วัยเด็กข้าพเจ้ามีความสัมพันธ์อันดีกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาจเป็นเพราะครอบครัวที่ปลูกฝังความเชื่อให้เคารพผู้อื่นที่ไม่ใช่แค่เผ่าพันธุ์มนุษย์ด้วยกันเท่านั้น แต่หมายรวมถึงธรรมชาติ

ป่าไม้ สัตว์ หรือแม้แต่กับสายน้ำ ฯลฯ โดยแฝงความเชื่อและโลกทัศน์เกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพลังอำนาจเหนือธรรมชาติว่าทุกสรรพสิ่งมีวิญญาณสถิตอยู่ในวัตถุหรือธรรมชาติ (Animism*) หากไปทำร้ายหรือทำลายจะต้องพบเจอเหตุร้าย แต่ถ้าหากปฏิบัติดีด้วยก็จะเป็นสิริมงคลกับชีวิต สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของชีวิตข้าพเจ้าที่ถึงแม้เมื่อเติบโตขึ้นประสบการณ์เพิ่มขึ้น ข้าพเจ้าก็ยังคงความสัมพันธ์ที่คั่นนั้นอยู่ หากแต่เปลี่ยนรูปแบบเป็นฉันท์เพื่อนที่มีความเสมอภาคกัน มิใช่เกิดจากความเคารพยำเกรง

ด้วยผลงานในช่วงปริญญาตรี ข้าพเจ้าสนใจความงามในความธรรมดาสามัญของดอกไม้ที่เติบโตตามธรรมชาติ ข้าพเจ้ามักเก็บข้อมูลภาคสนามจากบ้านคุณย่าที่ต่างจังหวัด (ข้าพเจ้าเกิดและเติบโตในกรุงเทพฯ) เพราะต้นไม้ดอกไม้ในชนบทจะมีความอิสระทางการเติบโตมากกว่าพื้นที่ในเมือง ผลงานจึงเกิดจากความเป็จริงตามธรรมชาติของการดำรงชีพที่ปรากฏ หลังจากจบการศึกษา ข้าพเจ้ายังคงหาข้อมูลและแรงบันดาลใจเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง การได้สัมผัสพื้นที่จริงนำไปสู่การพบเจอปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติตามบันทึกที่กล่าวไปข้างต้น ซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้

ภาพที่ 1 : ผลงานศิลปะนิพนธ์ระดับปริญญาตรี

(ซ้าย) “พุทธลักษณะ 2”, 280 x 250 ซม., สีอะคริลิกบนผ้าใบ

ภาพที่ 2: ผลงานศิลปะนิพนธ์ระดับปริญญาโท

(ขวา) “วัชพืช”, 200 x 1,070 ซม., สีอะคริลิกบนผ้าใบ

นอกจากอิทธิพลจากประสบการณ์จริง ข้าพเจ้าได้ค้นหาข้อมูลทางวิชาการ ปรัชญา ประวัติศาสตร์ศิลป์ ผลงานศิลปกรรม ตลอดจนผลงานอนิเมชัน(Animation) จากผู้คนหลากหลาย วงการทั้งศิลปิน นักสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animator) นักปรัชญา (Philosopher) นักจริยศาสตร์ (Ethicist) นักนิเวศวิทยา (Ecologist) ฯลฯ ซึ่งผลงานของบุคคลเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ สนับสนุนแนวคิด และการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าทั้งสิ้น

อิทธิพลทางด้านปรัชญา จริยศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

จริยศาสตร์มีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต แบ่งออกเป็น 2 คำ คือ จริยะ แปลว่า ความประพฤติ และคำว่า ศาสตร์ แปลว่า ความรู้ หรือ วิชา ดังนั้น จริยศาสตร์ จึงมีความหมายว่า วิชาที่ว่าด้วยความประพฤติ “อาจกล่าวได้ว่า จริยศาสตร์เป็นสาขาหนึ่งของปรัชญา ที่ศึกษาเกี่ยวกับ “คุณค่า” การกระทำของมนุษย์ (Value in Human Conduct) โดยมีเหตุผลเป็นพื้นฐานในการโต้แย้ง อีกนัยหนึ่ง “จริยศาสตร์ คือวิชาที่ใช้วิธีการทางปรัชญา (การใช้เหตุผล) ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรม”² โดยสรุปอาจเป็นวิชาที่ว่าด้วยความถูก ความผิด สิ่งที่ดีและไม่ควรทำ นักสิ่งแวดล้อมได้นำจริยศาสตร์มาใช้ในความสัมพันธ์ของมนุษย์และธรรมชาติในระบบนิเวศเช่นกัน จนเกิดเป็นแนวคิด “จริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม”(Environmental Ethics) ซึ่งได้อธิบายความสัมพันธ์ที่ควรจะเป็นระหว่างมนุษย์กับระบบนิเวศวิทยาอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างกรอบทางจริยธรรมเพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน บุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิดมีดังนี้

² ดวงเด่น นุเมรัมย์ (2547, 2559). "จริยศาสตร์คืออะไร? : ความหมายและขอบเขตของจริยศาสตร์." Retrieved 11 ธันวาคม, 2560, from <http://www.thaicadet.org/PhilosophyReligious/whatisethics.html>.

อัลโด ลีโอโพลด์ (Aldo Leopold, 1887-1994)

ภาพที่ 3 : บุคคลผู้มีอิทธิพลทางด้านปรัชญาจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

ที่มา:ภาพถ่ายอัลโด ลีโอโพลด์, เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <https://gearjunkie.com/aldo-leopold-quotes>

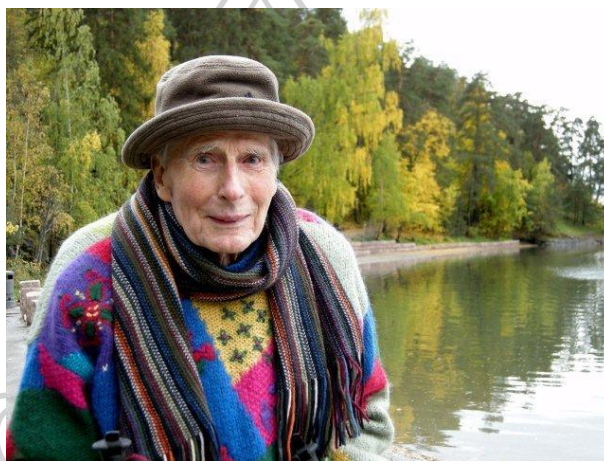
อัลโด ลีโอโพลด์ (Aldo Leopold, 11 January 1887-21 April 1948) เป็นนักนิเวศวิทยา, นักอนุรักษ์, นักเขียน และนักปรัชญาชาวอเมริกัน ได้เสนอแนวคิดทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม (environmental ethics) ที่ให้สถานะแวดล้อมส่วนรวมเป็นศูนย์กลางแทนที่จะมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง จริยศาสตร์ประเภทนี้มีพื้นฐานมาจากความรู้ทางนิเวศวิทยา (Ecology) ระบบนิเวศของโลกเปรียบเสมือนสังคมใหญ่ที่ประกอบด้วยส่วนย่อยของสายพันธุ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สัตว์ แมลง พืช รวมไปถึงธาตุอย่าง ดิน ลม ฝน แม่น้ำ และ ลำธาร ฯลฯ ส่วนประกอบเหล่านี้ล้วนมีส่วนช่วยผสมผสานหรือความสมดุลของระบบนิเวศทั้งสิ้น

คำว่า “สังคม”ของจริยศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นขยายความหมายรวมถึงสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่ไม่ใช่แค่เพียงมนุษย์ นอกจากสังคมมนุษย์แล้ว เรายังเป็นสมาชิกของสังคมทางนิเวศอย่างแยกไม่ออกด้วย ดังนั้น เราจึงควรใช้สิ่งนี้มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ นั่นคือ การพิจารณาถึงผลดีและผลเสียกับสถานะแวดล้อมหรือระบบนิเวศ “ลีโอโพลด์ได้เสนอออกกฎจริยธรรมชนิด “คำสั่งเด็ดขาด” (Categorical Imperative) เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติว่า “อะไรก็ตามจะถูกตองก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นมุ่งที่จะรักษาศักดิ์ศรี ความมั่นคงและความงามของสังคมทาง

ชีวะและผิดต่อเมื่อมีจุดมุ่งหมายในทางตรงข้าม”³

อัลโด ลีโอโพลด์ มีความคิดที่ว่าโดยปกติแล้วมนุษย์ใช้จริยศาสตร์เพื่อศึกษาและออกแบบความสัมพันธ์ในสังคมมนุษย์ การยึดเอามนุษย์เป็นศูนย์กลางของคุณค่า คุณค่าของสิ่งแวดล้อมก็จะมีค่าได้ก็แต่เพียงในฐานะของสิ่งที่มีมูลค่าสำหรับมนุษย์ ซึ่งเขาไม่อาจยอมรับได้ว่าความสัมพันธ์นี้เป็นรูปแบบของการมีจริยธรรม เขาอธิบายเสริมอีกว่า “หากมนุษย์จะมีจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อมได้ ก็ต่อเมื่อมนุษย์มีความรู้สึก เข้าใจ ยอมรับ และศรัทธาในธรรมชาติอย่างแท้จริงเท่านั้น”⁴

อาร์เน แนส(Arne Dekke Eide Naess,1912-2009)

ภาพที่ 4 : บุคคลผู้มีอิทธิพลทางด้านปรัชญาจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

ที่มา : ภาพถ่ายอาร์เน แนส, เข้าถึงเมื่อ 11 พฤษภาคม 2560, เข้าถึงได้จาก https://uit.no/tavla/artikkel/230763/arne_naess_den_smilende_filosofen?p_document_id=230763

อาร์เน แนส (Arne Dekke Eide Naess, 27 January 1912 – 12 January 2009) นักปราชญ์ชาวนอร์เวย์เป็นผู้ริเริ่มแนวคิด “นิเวศวิทยาเชิงลึก” (Deep ecology) ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนจิตสำนึกของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติ จนนำไปสู่รูปแบบความสัมพันธ์ใหม่ ที่ไม่ได้ยึดให้มนุษย์เป็นศูนย์กลางของ

³ Dreamingbutterfly (2553, 7กันยายน2553). "ปรัชญา: จริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม – การแสวงหาโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับโลกธรรมชาติ." Retrieved 2 มกราคม, 2561, from <https://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=easywandering&month=09-2010&date=03&group=16&gblog=27>.

⁴ Ibid.

สิ่งแวดล้อม แต่ให้รักษาความสมดุลของระบบนิเวศในธรรมชาติที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างพึ่งพาอาศัยกัน

จริยธรรมสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดแบบนิเวศวิทยาเชิงลึกนั้น นำเสนอภาพความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และระบบนิเวศ โดยมองภาพรวมของความสัมพันธ์ขนาดใหญ่ของทุกชีวิต เพื่อนำไปสู่จิตสำนึกแห่งการตระหนักรู้ในตนเอง ที่ขยายขอบเขตรวมไปถึงทุกชีวิตเพื่อให้มนุษย์ปฏิบัติต่อโลกธรรมชาติในฐานะที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวและเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน เสมือนกับเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัว นั่นคือ ถ้ามนุษย์ทำร้ายธรรมชาติก็เป็นเสมือนกับการทำร้ายตนเอง มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะเห็นคุณค่าของชีวิตไม่ใช่มูลค่า แนวคิดนี้ไม่ได้ห้ามให้มนุษย์ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ แต่ต้องไม่เป็นไปเพื่อความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นในฐานะของสิ่งที่จะต้องเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการดำรงอยู่

วอร์วิก ฟ็อกซ์ (Warwick Fox, 1954)

ภาพที่ 5 : บุคคลผู้มีอิทธิพลทางด้านปรัชญาจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

ที่มา : ภาพถ่ายวอร์วิก ฟ็อกซ์, เข้าถึงเมื่อ 11 พฤษภาคม 2560, เข้าถึงได้จาก [http:// www.Warwickfox.com/](http://www.Warwickfox.com/)

วอร์วิก ฟ็อกซ์ (Warwick Fox, 1954) นักปรัชญาและนักจริยศาสตร์ชาวออสเตรเลีย ได้กล่าวไว้ว่า “...the word ecology, coined by the German biologist and philosopher Ernst Haeckel (initially as oecology) in 1866. derives from the Greek oikos, "referring originally to the family household and its daily operations and maintenance." The term ecology is therefore intended to

refer to the study of the conditions of existence that pertain to, and the interactions between, all the entities that make up our larger, cosmic household here upon earth.”⁵

แปลได้ความว่า “...คำว่า “ecology” เกิดจากนักชีววิทยาและนักปรัชญาชาวเยอรมัน Ernst Haeckel รากคำศัพท์มาจากภาษากรีก Oikos เดิมหมายถึง “ครอบครัว บ้าน ที่อยู่อาศัย และการดำรงชีพ” คำว่า ecology จึงหมายถึง การศึกษาเงื่อนไขของการดำรงอยู่ ที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ของทุกหน่วยที่ประกอบสร้างเป็นครอบครัวจักรวาลขนาดใหญ่บนโลกใบนี้”

ดังคำกล่าว วอร์วิก ฟ็อกซ์ ชี้ให้ข้าพเจ้าเห็นว่า เดิมการศึกษานิเวศวิทยานั้นเป็นไปโดยไม่มี การแบ่งแยกระหว่างโลกของมนุษย์และโลกของสิ่งมีชีวิตที่ไม่มีชีวิตที่มีพันธกรรมต่างจากมนุษย์แต่อย่างใด เราต่างเป็นครอบครัวเดียวกัน ทุกสิ่งล้วนเชื่อมโยงสัมพันธ์และมีคุณค่าต่อกันและกัน แนวคิด จริยศาสตร์นิเวศวิทยา และนิเวศวิทยาเชิงลึก จึงเป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อมต่อธรรมชาติ และต่อสรรพชีวิตเผ่าพันธุ์อื่น อย่างมีจริยธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดความ สมบูรณ์และยั่งยืนอย่างแท้จริง

อิทธิพลทางด้านศาสนา และความเชื่อ

พระอาจารย์ไพศาล วิสาโล ได้กล่าวไว้ว่า “...จริงอยู่ เมื่อเอาทุกคนมายืนอยู่หน้าต้นไม้ ทุกคนย่อมเห็นต้นไม้เหมือนกัน กระนั้นความจริงบางส่วนก็ยิ่งขาดหายไป ต้นไม้ที่เราแลเห็นไม่ใช่แค่ต้นไม้เฉยๆ หากยังมีดวงอาทิตย์ หมู่มเมฆ หยาดฝน สายลม รวมอยู่ในนั้นด้วย ปราศจากองค์ประกอบดังกล่าวต้นไม้ก็หาไม่ได้อยู่ไม่ ถ้าเห็นว่าต้นไม้เป็นเพียงแค่ต้นไม้ นั่นก็หมายความว่าเรายังเห็นต้นไม้ไม่ครบถ้วน ถึงที่สุดแล้วต้นไม้แต่ละต้นมีโลกทั้งใบอยู่ หรืออาจจะรวมทั้งจักรวาล ถ้าเช่นนั้นต้นไม้ที่เราเห็นก็เป็นเพียงส่วนเสี้ยวเดียวเท่านั้นของความจริง...”⁶

สรรพสิ่งมีคุณค่าในตัวเองและผูกพันเป็นข่ายใยหนึ่งเดียว นั่นคือ เน้นให้มีประสบการณ์ตรงต่อสสารัตถะและธรรมชาติของสรรพสิ่งที่เรียกว่า การประจักษ์แจ้งในตัวตนที่แท้จริงหรือ

⁵ Warwick FOX. "A-Z Quotes." Retrieved 2 มกราคม, 2561, from <http://www.azquotes.com/quote/681413>.

⁶ พระไพศาล วิสาโล (2545). "ปริศนาจากสวนหิน." Retrieved 10 มกราคม, 2561, from <http://www.visalo.org/article/sukjai254506.htm>.

อัตนิเวศ⁷ การตระหนักรู้ว่าตนเองคืออะไร และเขาคืออะไร เป็นพุทธปรัชญาที่ทำให้มนุษย์รู้ว่าทุกสิ่งล้วนมีคุณค่าต่อตนเองหรือต่อสรรพชีวิตอื่นๆทั้งสิ้น

นิเวศวิทยาในพุทธปรัชญา มีแนวคิดสอดคล้องกับแนวคิดที่ยึดนิเวศเป็นศูนย์กลางมากที่สุด เพราะเน้นการตระหนักรู้คุณค่าของธรรมชาติ พระพุทธองค์ได้ทรงตรัสธรรมะที่เป็นเหตุแห่งความเจริญและความเสื่อมของ โลกมนุษย์ การเป็นอยู่ของมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายว่าขึ้นอยู่กับธรรมชาติ คือ หากระบบนิเวศที่เป็นอยู่สูญเสียไป ชีวิตของมนุษย์และสัตว์ก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้เช่นกัน มีหลักคำสอนเกี่ยวกับนิเวศวิทยาทั้งในพระธรรมและพระวินัยที่ตรัสไว้แก่พุทธบริษัทเพื่อการอนุรักษ์ และแก้ไขปัญหาลี้ภัยสิ่งแวดล้อม ตามพุทธประวัติ พระพุทธองค์ทรงประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานท่ามกลางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติทั้งสิ้น ธรรมชาติจึงมีความสัมพันธ์กับพระพุทธเจ้าอย่างลึกซึ้ง และธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้พระพุทธองค์ทรงค้นพบสังขาร เพื่อให้นักปฏิบัติต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และกลับเข้าสู่ความเป็นนิเวศ ที่จะเป็นทางใ้มนุษย์ทั้งหลายพบกับความสุขอันแท้จริง⁸

พุทธศาสนาที่เปรียบเสมือนผู้นำทางจิตวิญญาณกลับมีแนวคิดคล้ายคลึงกับทางฝั่งวิทยาศาสตร์อย่างแนวคิดนิเวศวิทยาเชิงลึก (Deep ecology) ทั้งสองทรรศนะต่างตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ โดยปรับแนวคิดและการกระทำของมนุษย์ที่ควรจะเป็นและก่อให้เกิดผลในเชิงบวกต่อธรรมชาติ ละเว้นการทำลายสิ่งมีชีวิตอื่นๆ และตัดวงจรประโยชน์จากธรรมชาติ มนุษย์ควรจะต้องพัฒนาจิตใจและปัญญาเป็นไปเพื่อประโยชน์ของระบบนิเวศ เพราะทุกสรรพสิ่งต่างมีความสัมพันธ์กันเป็นห่วงโซ่ขนาดใหญ่ การอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น จึงจะนำไปสู่ความยั่งยืนที่แท้จริง

อิทธิพลทางความคิดจากผลงานศิลปะกรรม

โทโมยุกิ คัมเบะ (Tomoyuki Kambe, 1975)

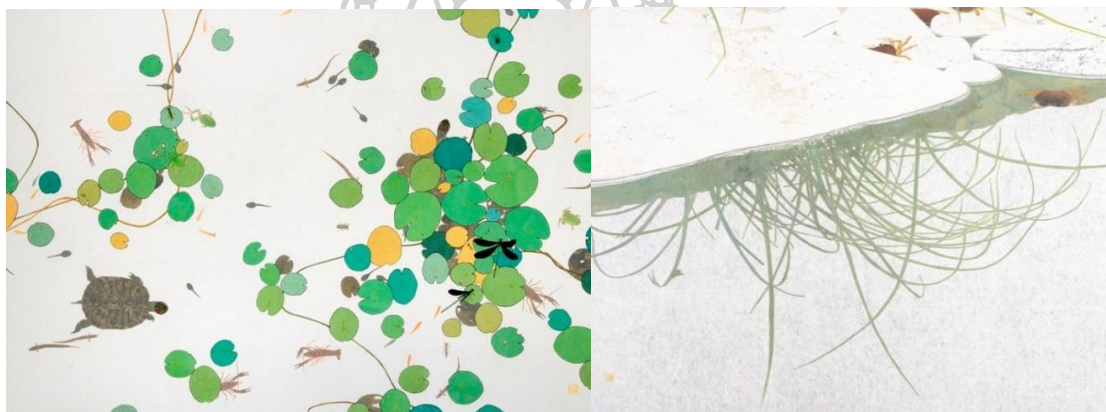
ศิลปินคนแรกที่จะกล่าวถึงคือ โทโมยุกิ คัมเบะจิตรกรชาวญี่ปุ่นที่ส่งอิทธิพลทางความคิด

⁷ ประเวศ อินทองปาน (2553). "เปรียบเทียบนิเวศวิทยาในพุทธปรัชญากับนิเวศวิทยาแนวลึกตามทัศนะของอาร์เน แนนส์." วารสารมนุษยศาสตร์ 17(2).

⁸ Ibid.

ให้แก่ข้าพเจ้า โดยเฉพาะผลงานชุด “innocent world” ที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยเทคนิคจิตรกรรมกึ่งประเพณีของญี่ปุ่นผนวกความร่วมมือคล้ายรูปแบบการเขียนภาพมังงะ(manga) ศิลปินตัดทอนรายละเอียดบางอย่างคงไว้เพียงสาระที่ต้องการนำเสนอ เนื้อหาของภาพสะท้อนธรรมชาติสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในชนบท ผลงานส่วนใหญ่มักเป็นมุมมองที่ก้มลง เพื่อพิจารณาโลกธรรมชาติและสรรพชีวิตขนาดเล็กที่อยู่เบื้องล่าง ไม่ว่าจะเป็นผิวน้ำหรือพื้นดิน โดยศิลปินสังเกตเห็นความสัมพันธ์ของสังคมผ่านการสังเกตสิ่งเล็กๆ รอบตัว และเชื่อว่าจะพบรูปแบบของโลกใบใหญ่อยู่ในนั้น

ศิลปินนำเสนอมุมมองด้วยงานจิตรกรรมที่มีวิธีคิดตั้งด้วยการแขวนบนผนังเพื่อให้อยู่ในระดับสายตาเดียวกันกับของมนุษย์ เป็นการเปลี่ยนมุมมองจากพื้นที่สูงกว่า และยกขึ้นมาให้มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันด้วยการเปลี่ยนเป็นผลงานจิตรกรรม

ภาพที่ 6 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

(ซ้าย) Tomoyuki Kambe “The Place in The Sun”, 60.6 CM x 90.9CM, 2011.

ภาพที่ 7 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

(ขวา) Tomoyuki Kambe

ที่มา : Tomoyuki Kambe, **The Place in The Sun**, accessed December 1, 2017, available from <https://www.pinterest.com/pin/59672763790093419/?lp=true>.

ซาไก โฮอิตซึ (Sakai Hoitsu, 1761-1828)

ซาไก โฮอิตซึคือจิตรกรชาวญี่ปุ่น ที่สร้างผลงานจิตรกรรมตามกระบวนแบบรินปะ ที่ถือได้ว่าเป็นเทคนิคกรรมวิธีแนวประเพณีของญี่ปุ่น โบราณ เนื้อหาของภาพแสดงถึงช่วงเวลาความงามของดอกไม้ใบหญ้าในช่วงฤดูกาลต่างๆ โดยแสดงความมีชีวิตของธรรมชาติที่มีองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น สายน้ำ และกลุ่มแมลง

ซาไก โฮอิตซึมีความสนใจที่จะศึกษาความงามในรายละเอียดของของธรรมชาติ แทนที่จะเป็นวรรณคดีคลาสสิกเหมือนผลงานในอดีตที่ผ่านมา จนสามารถนำเสนอความธรรมดาสามัญที่เรียบง่ายของธรรมชาติผ่านกระบวนการทางความคิด และเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชั้นสูง ทำให้ดอกไม้ใบหญ้าเหล่านั้นมีความพิเศษ สง่างาม มีคุณค่าทางสุนทรียะและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม

ภาพที่ 8 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

Sakai Hoitsu “Flowers and Plants of Autumn and Summer”, Edo period. Ink, color and silver on paper, right screen.

ที่มา : Sakai Hoitsu, **Flowers and Plants of Autumn and Summer**, accessed December 1, 2017, available from https://en.wikipedia.org/wiki/Sakai_H%C5%8Ditsu

ภาพที่ 9 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

ที่ ม ๑ : Sakai Hoitsu,, **Sakai Hoitsu's artwork**, accessed December 1, 2017, available from <https://www.pinterest.co.uk/pin/817966351043053955/>

วิทวัส ทองเขียว (Wittawat Tongkeaw, 1974)

ศิลปินใช้ชีวิตในสังคมเมือง แต่กลับเฝ้ามองหาพื้นที่ความสงบในความวุ่นวาย ศิลปินมีการสังเคราะห์ความเหมือนจริงของธรรมชาติ กับ อารมณ์ความรู้สึกแบบนามธรรม ผลงานส่วนใหญ่ในชุดทิวทัศน์เป็นภาพที่มีความเหมือนจริง ที่ได้คัดสรรมุมมองความงามที่มีนัยยะพิเศษ การลดทอนตัดบางสิ่งทิ้งไป คงไว้แต่สาระที่ต้องการนำเสนอ เกิดเป็นความพอดีเป็นเสน่ห์ที่จับเอาความงามในความธรรมดาของกอหญ้าและพื้นน้ำ ให้ปรากฏออกมาด้วยภาพจิตรกรรมขนาดใหญ่ที่มีแรงปะทะต่อผู้ชม

จากการสัมภาษณ์ ศิลปินได้กล่าวว่า “ภาพนี้เป็นกอหญ้ากับบึงน้ำขนาดเล็ก ข้างสวนรถไฟ ซึ่งตั้งอยู่ในเมือง บริเวณโดยรอบเต็มไปด้วยเนินดินและกองขยะ เป็นสิ่งที่คนเมืองไม่สนใจและไม่ทันสังเกตเห็น เป็นเสมือนนัยยะว่าคนเมืองไม่จำเป็นต้องไปแสวงหาธรรมชาตินอกเมือง เพราะมันมีอยู่รอบตัวคุณแล้ว คุณแค่ไม่ทันสังเกตเห็นมันเท่านั้น” จากคำกล่าวนี้ศิลปินมีการสังเคราะห์สัญลักษณ์ของธรรมชาติที่มีขนาดเล็กอย่างต้นหญ้าที่ผู้คนมักมองข้ามแต่กลับช่วยกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกสงบขึ้นภายในจิตใจ โดยใช้หลักการความงามทางสุนทรียะในศิลปะเป็นเครื่องมือในการนำเสนอแนวคิดและอารมณ์ความรู้สึกนั้นศิลปินสร้างสรรค์ผลงานด้วยรูปแบบของหญ้าธรรมดาที่ทุกคนเคยเห็นจนชินตา แต่บรรยากาศของแสง องค์ประกอบของภาพ การนำเสนอทัศนธาตุ กลับเต็มไปด้วยความละเมียด ละเอียด เสมือนเขียนภาพของวัตถุที่มีค่า จนกระทั่งผู้ชมเกิดความรู้สึกที่

คล้อยตามในความงามนั้น และก่อให้เกิดความรู้สึกถึงคุณค่าความงามของบางสิ่งที่สามารถพบเห็น
ได้ในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 10 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

วิทวัส ทองเขียว (Wittawat Tongkeaw) "Silent", Oil on Canvas, 140 CM x 200 CM, 2004.

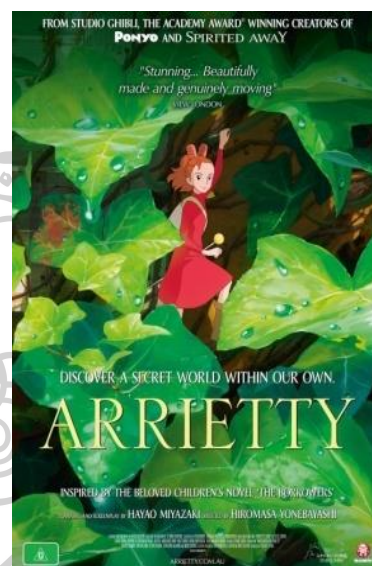

ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง *The Secret World of Arrietty*

นอกจากผลงานจิตรกรรมแล้วข้าพเจ้ายังได้รับแรงบันดาลใจจากภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง *The Secret World of Arrietty* เป็นการ์ตูนอนิเมชันแนวแฟนตาซีที่ผลิตขึ้นในปี ค.ศ.2010 โดยค่ายสตูดิโอจิบลิ(Studio Ghibli) มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของคนตัวจิ๋วที่สูงไม่ถึง10cm. อาศัยใต้พื้นบ้านของมนุษย์ และหยิบยืมสิ่งของขนาดเล็กมาเพื่อใช้อุปโภคบริโภค ข้าพเจ้าประทับใจการสร้างฉากหลังของอนิเมชันเรื่องนี้มาก ดอกไม้ใบหญ้าในสายตาของคนตัวเล็ก ก่อให้เกิดวิสัยทัศน์มุมมองใหม่ของโลกที่แตกต่างไปจากเดิม การกลับค่าสเกลมนุษย์ที่มีขนาดใหญ่ให้เล็กลง ทำให้มองเห็นคุณค่าความงามของธรรมชาติยิ่งใหญ่ขึ้น ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างฉากเหล่านี้คือ คาสึโอะ โอะกะ (Kazuo Oga) ที่มีตำแหน่งเป็นถึงผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ (art director) และศิลปินวาดฉากหลัง (background artist) ของค่ายสตูดิโอจิบลิ โอะกะมีวิธีการเก็บข้อมูลที่ต้องเข้าไปถึงสถานที่จริง เคยเคยให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “คุณต้องมองวิธีการที่หมอกลอยจากภูเขาด้วยตาของคุณเองต่อมาคุณถึงใช้ภาพถ่ายเป็นเครื่องมือถ่ายทอดงานสร้างสรรค์ ด้วยรูปถ่ายคุณไม่อาจบอกได้ว่า เมื่อเวลาผ่าน บรรยากาศเปลี่ยนไปอย่างไร”

ในการทำงานของคาสึโอะ โอะกะ ภาพถ่ายไม่สามารถเก็บความจริงทั้งหมดของธรรมชาติได้ การนำพาตัวเองเข้าไปสู่ธรรมชาติ จึงนำไปสู่ความรู้สึกที่เป็นจริงมากขึ้น

ภาพที่ 11 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

(บนขวา) ภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “The Secret World of Arrietty”

ภาพที่ 12 : ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

(ล่าง) ภาพฉากหลังจากอนิเมชันเรื่อง “The Secret World of Arrietty”

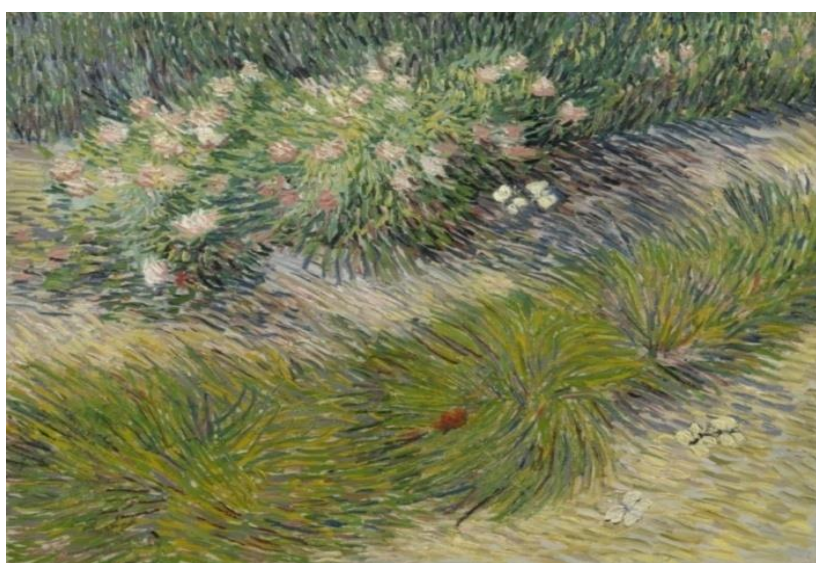
ที่มา : **Artwork of The Secret World of Arrietty**, accessed October 9, 2017, available from <http://www.animationmagazine.net/features/arrietty-a-tale-twice-borrowed/>

อิทธิพลด้านกระบวนการสร้างสรรค์จากผลงานศิลปะกรรม

ข้าพเจ้าต้องการค้นหาลักษณะการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ด้วยกรรมวิธีการใช้แปรง หรือพู่กันที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยตั้งอยู่บนความชอบ รสนิยมส่วนตัว รวมไปถึงกระบวนการทางความคิด เพื่อให้เนื้อหาและวิธีการนำเสนอเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสนับสนุนกัน

ฟินเซนท์ ฟันโกด(Vincent Van Gogh, 1853-1890)

ภาพที่ 13 : ผลงานศิลปะกรรมที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

Vincent Van Gogh "Grass and Butterflies", 1889.

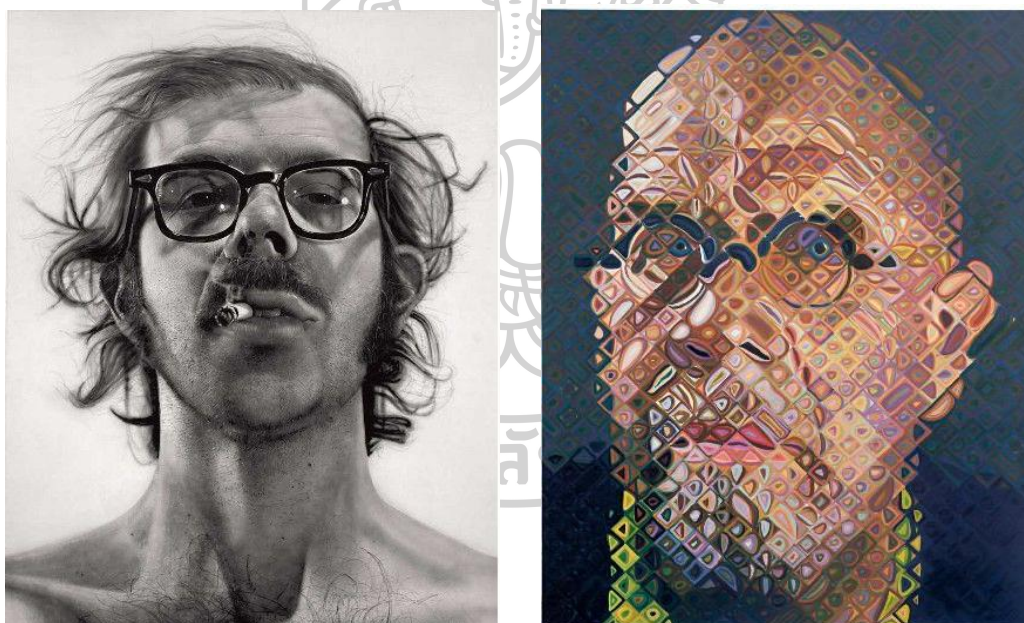
ที่มา : Vincent Van Gogh, **Grass and Butterflies**, accessed September 9, 2017, available from https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vincent_van_Gogh_-_Grass_and_butterflies_-_Google_Art_Project.jpg

ศิลปินในยุคโพสท์อิมเพรสชันนิสม์อย่างฟินเซนท์ ฟันโกดมีรูปแบบเทคนิควิธีการสร้างผลงาน โดยเริ่มจากความชอบและหลงใหลในผลงานศิลปะภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่น ที่มีการใช้สีแบนเรียบ หลากหลายโทนสีวางในตำแหน่งติดกัน โดยใช้เส้นสีดำแบ่งความเคลื่อนไหวและวัตถุออกจากกัน ผนวกกับสมัยนั้นมีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการทำให้ค้นพบทฤษฎีสีแสง ที่ว่าแสงนั้นมีสีที่หลากหลายมากกว่าที่ตาเห็นก่อให้เกิดผลงานศิลปะในยุค Impressionism ฟินเซนต์ สร้างสรรค์ผลงานโดยการระบายสีด้วยที่แปรงสั้นๆและวางสีคู่ตรงข้ามไว้เคียงข้างกันโดยไม่เคลือบสี

เพื่อให้แต่ละสิ่งเกิดความสด ทำให้ได้บรรยากาศของแสงแดด และให้ความรู้สึกถึงการสัมผัสเพื่อนของสื่อทำให้เกิดเป็นลักษณะผลงานจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์

ธรรมชาติที่วาทสน์ สิ่งแวดล้อม และเรื่องราวรอบตัวเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงาน ตามที่ฟินเซนต์เคยกล่าวไว้ว่า “ฉันเชื่อสัตย์ต่อธรรมชาติด้วยสายตาของศิลปินมันทำให้ปรากฏออกมาเกินความจริงและบางครั้งเปลี่ยนเนื้อหาแต่ฉัน ไม่ได้ลอกแบบธรรมชาติ” จากคำพูดนี้ทำให้พอทราบได้ว่าถึงแม้ศิลปินจะมีต้นแบบเป็นธรรมชาติที่มองเห็นได้ด้วยสายตา แต่ศิลปินก็ยังแฝงความคิดอารมณ์ความรู้สึกในจิตใจต่อสิ่งที่เห็น ณ ขณะนั้นลงไป ในผลงานด้วย โดยผ่านการเลือกสรรสีที่มีสัญลักษณ์มีความหมายที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ทำให้ผลงานจิตรกรรมของฟินเซนต์ ที่ถึงแม้จะเป็นเพียงกอลูกกลมๆธรรมดา แต่กลับเต็มเปี่ยมไปด้วยความรู้สึกความคิดของตัวศิลปินเอง

ชัค โคลส (Charles Thomas "Chuck" Close, 1940)

ภาพที่ 14 : ผลงานศิลปะที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

(ชาย) Big Self-Portrait, 1967–1968.

ภาพที่ 15 : ผลงานศิลปะที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์

(ขวา) Self-Portrait III, 2009.

ที่มา : Charles Thomas "Chuck" Close, **Big Self-Portrait & Self-Portrait III**, accessed September 20, , available from <http://www.widewalls.ch/artist/chuck-close/>

ซัค โคลสเป็นศิลปิน และนักถ่ายภาพชาวอเมริกัน ผลงานจิตรกรรมถูกจัดให้อยู่ในแนวผลงานสำนันิยมภาพถ่าย (Photorealism) ในช่วงแรกศิลปินนำเสนอภาพวาดใบหน้าบุคคลเหมือนจริงที่มีขนาดใหญ่ ตามแนวทางที่ศิลปินชาวอเมริกันนิยมกันในช่วงเวลานั้น แต่ในภายหลังมีเหตุให้ศิลปินจำเป็นต้องเปลี่ยนเทคนิควิธีการนำเสนอผลงานใหม่เพราะอาการป่วยทางร่างกายที่เป็นอัมพลัยส์ทำให้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างปกติถึงแม้ข้อจำกัดทางร่างกายจะเป็นอุปสรรค แต่ศิลปินกลับหาทางออกและยังคงมุ่งมั่นสร้างผลงานใหม่ และก้าวไปได้ไกลกว่าการนำเสนอกระบวนการพื้นฐานของภาพถ่ายบุคคลแบบเดิมที่เคยมีมาในประวัติศาสตร์ โดยการแบ่งภาพขนาดใหญ่ให้เป็นหน่วยย่อยคล้ายการตีสเกลเพื่อแบ่งพื้นที่ภายในภาพศิลปินใช้ชุดสีและรูปทรงนามธรรมในการสร้างหน่วยย่อยแต่ละหน่วยที่ประกอบกันเป็นใบหน้าบุคคลขนาดใหญ่ เป็นการขยายภาพถ่ายด้วยคอมพิวเตอร์จนเห็นเป็นอนุกรมหน่วยย่อย (Grid) มีลักษณะคล้ายตะแกรง ที่ประกอบกันด้วยสีหลายสี และเมื่อรวมกันเป็นจำนวนมากจะกลายเป็นรูปทรงในรูปภาพนั้นๆ

ข้าพเจ้ามีรสนิยมในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคการวางสี คือการใช้ระนาบสีวางซ้อนทับกันเป็นชั้น (layer) ในการสร้างรูปทรงใดรูปทรงหนึ่ง ผลงานส่วนใหญ่เมื่อมองในระยะใกล้จะเห็นเป็นกลุ่มนามธรรมของสี แต่เมื่อมองในระยะไกลกลับเห็นเป็นรูปทรงของอินทรีย์วัตถุ (Organic Form) อย่างดอกไม้ ใบหญ้า ข้าพเจ้ามีความคิดที่ว่า การประกอบกันของสีซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยย่อยของทัศนธาตุทางศิลปะจนกลายเป็นผลงานจิตรกรรม มีนัยยะคล้ายกับการประกอบของอนุหน่วยย่อยของสรรพสิ่งจนเกิดเป็นภาพรวมของธรรมชาติขนาดใหญ่ ซึ่งในส่วนนี้ข้าพเจ้าจะอธิบายเพิ่มเติมในบทวิเคราะห์ผลงานศิลปินพนธ์

*อธิบายเพิ่มเติม

ถ้ำอัลตามิรา (Cave of Altamira) ตั้งอยู่ที่ประเทศสเปน เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เนื่องจากการค้นพบภาพเขียนบนผาผนังถ้ำ ที่สร้างขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ยุคหินเก่าในยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จากหลักฐานทางโบราณคดีคาดคะเนอายุไว้ราว 14,000 ปีก่อนคริสตกาล ปรากฏเป็นภาพสัตว์ชนิดต่างๆ มีท่วงท่าที่เคลื่อนไหว ทั้งที่อยู่รวมกันเป็นฝูงและแยกเดี่ยวออกมา อาทิเช่น กวางเรนเดียร์, วัวไบซัน และม้า ซึ่งแต่ละภาพมีขนาดใกล้เคียงความเป็นจริง ภาพวาดเหล่านี้ถือเป็นผลงานชิ้นเยี่ยม เนื่องจากผู้วาดมีทักษะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระยะ สัดส่วน และมีความสามารถในการแสดงออกทางด้านกระบวนการวาดระบาย ทำให้ภาพมีสุนทรียะ มีความงามที่พิเศษ จนกลายเป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ศิลป์ที่ถูกหิบบอกมาพูดถึงมากที่สุดแห่งหนึ่ง

Animism คำว่า Animism มีรากศัพท์มาจากภาษาเยอรมัน คือ animismus (วิญญาณนิยม) หมายถึง ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ลึกลับ และ อำนาจเหนือพลังธรรมชาติ เช่น เทวดา ผีศาจ หรือ วิญญาณที่สถิตย์ในสถานที่ วัตถุ หรือธรรมชาติ ส่งผลให้มนุษย์มีความยำเกรงเคารพบูชา และมักจะแสดงออกผ่านพิธีกรรม พบได้ในกลุ่มชนเผ่าตามภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทยก็เช่นกันสามารถพบเห็นได้ชัดเจนจากพิธีกรรมตั้งศาลพระภูมิเพื่อให้เทวดาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองดูแลสถานที่แห่งนั้น หรือการทำพิธีกรรมบวชป่าเพื่อเป็นกุศโลบายยับยั้งการตัดต้นไม้ทำลายป่า โดยมีความเชื่อว่า พญาต้นไม้ที่ผ่านการบวชแล้ว จะคุ้มครองรักษาต้นไม้ในบริเวณนั้น ซึ่งต้นไม้ที่ผ่านการบวชแล้ว ชาวบ้านจะไม่ตัดหรือทำลาย

บทที่ 3

กระบวนการในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้านำเสนอและสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีการดำรงอยู่ของ ต้นหญ้าและดอกหญ้า ที่มีบริบทและสิ่งแวดล้อมโดยรอบประกอบกันและก่อให้เกิดความงามที่มีเอกลักษณ์ โดยนำเสนอภาพ (Image) ของธรรมชาติที่ได้พบเห็น อาทิเช่น ต้นหญ้า ดอกหญ้า ที่ขึ้นริมทางหรือเจริญเติบโตตามสถานที่ต่างๆที่ถูกรังสรรค์ขึ้น โดยธรรมชาติ ไม่ได้เกิดขึ้นด้วยวิธีการปลูก จัด หรือกระทำขึ้นโดยมนุษย์ เพื่อนำเสนอความงามอันบริสุทธิ์ที่มีกระบวนการตั้งต้นโดยตัวของธรรมชาติ ข้าพเจ้าเป็นเพียงผู้ที่เฝ้าสังเกต มองเห็นสาระสำคัญ และจับประเด็นตีความสิ่งที่พบเห็นตรงหน้า และจึงนำมาประมวลผลเป็นงานจิตรกรรม โดยมีความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาหาข้อมูลทางทฤษฎี ผนวกกับการทดลองค้นคว้าและพัฒนา โดยใช้ทัศนธาตุทางทัศนศิลป์อันได้แก่ รูปทรง เส้น สี ที่ว่าง พื้นผิว และน้ำหนัก เพื่อค้นหาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์และสามารถสื่อสถานความหมายได้ตามวัตถุประสงค์

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ทัศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบกันเข้าเป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกันหรือการจัดระเบียบหรือการประสานกันเข้าของทัศนธาตุจึงเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในระดับต่อมา และจำเป็นต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวให้วัสดุและทัศนธาตุเหล่านี้รวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิต มีความหมายในตัวของมันเอง สิ่งยึดเหนี่ยวนี้ก็คือกฎเกณฑ์ของเอกภาพในการสร้างสรรค์ผลงานต้องอาศัยการประกอบของทัศนธาตุต่างๆ (Visual Elements) ดังนี้

1. รูปทรง (Form)

ผลงานมีเนื้อหาและที่มาเพื่อนำเสนอความจริงของธรรมชาติผ่านทัศนธาตุการสร้างสรรคเป็นผลงานจิตรกรรม รูปทรงจึงมีที่มาจากอินทรีย์รูป (Organic Form) โดยมีเจตนาเพื่อนำเสนอความธรรมดาสามัญในมุมมองใหม่ อาทิเช่น การขยายรูปทรงของต้นไม้ใบหญ้าขนาดเล็กให้มีขนาดใหญ่ขึ้น, การเปรียบเทียบสิ่งเป็นอีกสิ่งเพื่อสร้างการ

เชื่อมโยงคุณค่าความงามที่ไม่ต่างกัน, การนำเสนอความพิเศษของรูปอินทรีที่มีเส้นที่
 อย่างตรงไปตรงมาและการนำเสนอความงามที่เกิดจากความแตกต่างของลักษณะทาง
 พันธุกรรมที่ดำรงอยู่ในระบบนิเวศเดียวกัน ที่ก่อให้เกิดคุณค่าทางความหมาย

2. เส้น (Line)

เส้น คือการเรียงต่อกันของจุดในทางยาวไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ในการสร้างสรรค์
 ผลงานจิตรกรรมเส้นเกิดขึ้นด้วยแรงผลักดันอย่างการขูดขีด เขียน หรือวาด ก่อให้เกิดเป็นขอบเขต
 รูปร่างของรูปทรง เส้นมีลักษณะที่แตกต่างกันสามารถรับรู้ได้ด้วยสายตา นำไปสู่ความรู้สึก อาทิ
 เช่นเส้นนอนให้ความรู้สึกที่สงบ ราบเรียบ ส่วนเส้นตั้งให้ความรู้สึกที่สง่า มั่นคง เป็นต้น

รูปทรงของธรรมชาติประกอบขึ้นจากการรวมตัวกันของเส้นจำนวนมาก โดยมีตัวแปรที่
 กำหนดทิศทางเคลื่อนไหวจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติอย่างลม ฝน และดวงอาทิตย์เข้า
 เป็นเพียงผู้เฝ้ามอง สังเกตการณ์ และจับช่วงขณะหนึ่งของจังหวะการมีอยู่นั้น เส้นจึงถูกนำมาใช้
 ตั้งแต่การกำหนดทิศทางองค์ประกอบภาพในขั้นต้นของการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำไปสู่การ
 สร้างองค์ประกอบและกำหนดอารมณ์ความรู้สึกโดยรวมของภาพ เส้นที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์
 ผลงานมีหลากหลายลักษณะและรูปแบบ เป็นไปเพื่อจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน

3. สี (color)

มนุษย์สามารถรับรู้สีต่างๆได้เนื่องจากโครงสร้างที่มีความละเอียดอ่อนของดวงตาที่รับรู้
 แสงในช่วงความถี่ที่ต่างกัน การรับรู้นั้นจะแตกต่างกันตามแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางชีวภาพ
 บางคนอาจจะมีอาการบดบังทางการมองเห็น เห็นสีไม่เหมือนกับคนอื่น เห็นบางสี เห็นแค่เพียงสี
 ขาวดำ หรืออาจจะไม่เห็นสีใดๆเลย ฯลฯ

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการศึกษาและจัดระบบการใช้สี โดยสร้างทฤษฎีขึ้นมาเพื่อ
 นำไปสู่การปฏิบัติโดยอิงหลักการทางวิทยาศาสตร์ หรือทางจิตวิทยาเป็นต้น สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญ
 ทางศิลปะ การศึกษาทฤษฎีสีจึงเป็นไปเพื่อนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า
 เช่นกัน

ข้าพเจ้าศึกษาทฤษฎีการเปรียบเทียบค่าสี (Color Contrasts) เป็นหลักสำคัญในการวางธีม
 (Theme) สีในผลงานแต่ละชิ้นเพื่อนำมาสนับสนุนแนวทางหรือลักษณะการใช้สีในผลงานที่มีการ
 วางสีที่หลากหลายไว้เคียงกัน ความเปรียบเทียบของสีจะเกิดขึ้นเมื่อมีสีตั้งแต่ 2 สีขึ้นไปอยู่ในพื้นที่
 เดียวกันจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ (Color Interaction) ที่ไม่คงที่ตายตัว และแตกต่างกันตามบริบท
 โดยรอบความเปรียบเทียบของสีมีความพิเศษเฉพาะ ทั้งบุคลิกลักษณะและคุณค่าทางศิลปะ ทั้งในแง่
 ผลในการมอง (Visual Effect) ผลการแสดงออกทางอารมณ์ (Expressive Effect) และผลในเชิง

สัญลักษณ์ (Symbolic Effect) ผลของการมีสัญลักษณ์หลายสื่ออยู่ในพื้นที่เดียวกันคือการช่วยจับเน้นให้สื่อที่อยู่ใกล้เคียงกันดูเข้มข้นหรือจางลง

ข้าพเจ้าใช้สีในการสร้างรูปทรง แสง สีเงา และค่าน้ำหนักภายในภาพ สีจึงทำหน้าที่เพื่ออ้างอิงถึงสถานที่จริง ผนวกกับความประทับใจของข้าพเจ้าต่อสิ่งที่พบเห็นทั้งนี้ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าในหนึ่งชิ้นผลงาน มีการใช้ชุดสีหลากหลายลักษณะรวมอยู่ด้วยกัน จะอธิบายเพิ่มในรายละเอียดของการสร้างสรรค์เป็นรายชิ้น ในบทที่4 ที่ได้วิเคราะห์ผลงานเพื่อการพัฒนาต่อไป

4. ที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างมีมิติกว้าง ยาว ลึกไม่สามารถหาขอบเขตที่แน่นอนได้ ประกอบขึ้นด้วยพื้นหลัง เบื้องหน้าและตรงกลาง หรือหมายถึงระยะทางหรือพื้นที่โดยรอบ ระหว่างและภายในสิ่งต่างๆ ที่ว่างเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น แต่เมื่อมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากระทำจะทำให้เกิดปฏิกิริยาบางอย่างที่ว่างนั้นจะปรากฏขึ้น ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมซึ่งมีลักษณะเป็น 2 มิติ ศิลปินใช้วิธีการสร้างภาพลวงตาเพื่อจำลองพื้นที่ว่าง 3 มิติด้วยการประกอบกันของทัศนธาตุอื่นๆที่ว่างมีสองประเภทคือ พื้นที่ว่างเชิงลบและพื้นที่ว่างเชิงบวก พื้นที่ว่างเชิงลบ (Negative Space) คือพื้นที่ที่อยู่ระหว่าง, รอบภายนอกหรือภายในวัตถุ ส่วนพื้นที่ว่างเชิงบวก (Positive Space) คือพื้นที่ที่ครอบคลุมโดยวัตถุรูปทรงพื้นที่เชิงบวกมีลักษณะคล้ายกับจุดโฟกัสหลักของภาพในขณะที่พื้นที่เชิงลบหมายถึงพื้นหลัง เมื่อใช้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม ผู้ชมจะสามารถสร้างความหมายของภาพได้ด้วยตัวเอง พื้นที่เชิงลบในที่นี้ไม่ใช่พื้นที่ที่ว่างเปล่า แต่ถูกออกแบบมาเพื่อสนับสนุนกันและกัน

ในผลงานของข้าพเจ้าเป็นการใช้ทัศนธาตุจำลองพื้นที่ลวงตาทั้งในด้านกว้าง ยาว ลึกให้อยู่ในลักษณะ 2 มิติของงานจิตรกรรม โดยมีรูปทรงอนินทรีย์วัตถุที่ทำให้เกิดพื้นที่บวกขึ้นในภาพ สลับกับพื้นที่ว่างเชิงลบที่เป็นพื้นที่ด้านหลังหรือโดยรอบวัตถุอาทิเช่นอากาศ ท้องฟ้า น้ำ หรือพื้นดิน เป็นต้น

5. พื้นผิว (Texture)

พื้นผิวในที่นี้ คือบริเวณผิว (Surface) ที่อยู่ด้านบนของวัตถุ เช่นผิวของเปลือกไม้ ใบไม้ ผิวของทราย ดิน หรือน้ำ สามารถรับรู้ได้โดยการมองเห็นหรือเมื่อสัมผัสจะรู้สึกได้ถึงลักษณะที่แตกต่างอาทิเช่นผิวหยาบ เรียบละเอียด มัน ค้าน แฉวาว หรือ ขรุขระ

พื้นผิวที่ปรากฏบนผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ไม่ได้มีเจตนาจำลองสภาพวัตถุจริงของต้นแบบผิวของอนินทรีย์วัตถุในธรรมชาติ แต่เป็นผิว (Surface) ที่เกิดจากกระบวนการทางจิตรกรรมโดยการใช้ทีแปรรงวางเนื้อสีที่มีค่าน้ำหนัก (Value) ที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างขอบเขตของรูปทรง พื้นผิวจึงเกิดจากเนื้อสีที่ทับซ้อนกันเป็นชั้น (Layer) โดย

ประกอบขึ้นจากเนื้อสีที่ผสมกับรงควัตถุ (Pigment) เพื่อต้องการแสดงออกด้วยกรรมวิธี ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ในแนวทางทางของข้าพเจ้า ที่ต้องการค้นหาและ สร้างพื้นผิวทัศนธาตุที่มีลักษณะเฉพาะตน โดยมีต้นทางการศึกษาจากวัตถุธรรมาชาติต้นแบบ แต่ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาของผลงานในขอบเขตที่กำหนดไว้

6. น้ำหนัก (Value)

คือค่าความสว่าง-มืดของสีหรือค่าน้ำหนักอ่อนแก่ สีในบริเวณที่โดนแสงจะมีค่าน้ำหนักอ่อนกว่าในบริเวณเงาที่มีค่าความมืดอย่างสีน้ำเงินเข้ม (Prussian Blue) มักให้ความรู้สึกถึงสีที่มีน้ำหนักมาก และสีที่สว่างอย่างสีเหลืองอ่อน (Lemon Yellow) จะให้ความรู้สึกของน้ำหนักที่เบาว่าสีมีคุณสมบัติของความเป็นแสงหรือค่าความสว่าง-มืดที่ต่างกัน เห็นได้ชัดเจนจากค่าความสว่างมืดจากสีขาวและดำที่มีระดับความหลากหลายมาก หากเรามีประสบการณ์ในการมองและแยก ค่าน้ำหนักสีเทาที่แตกต่างกัน จะทำให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีจังหวะเสมือนการประสานคีย์โน้ตดนตรีได้

ในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าใช้สีที่มีค่าสว่างมืดที่แตกต่างหลายระดับเพื่อสร้าง ปริมาตรของรูปทรง กำหนดขอบเขตระหว่างรูปกับพื้น ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัตถุกับพื้นที่ว่าง และสร้างระยะใกล้ไกล รวมไปถึงการสร้างบรรยากาศที่ช่วยขับเน้นอารมณ์ความรู้สึกของผลงาน ตำแหน่งการกำหนดวางน้ำหนักสว่างและมืดภายในภาพจะแตกต่างกันไปตามแต่ละชิ้นงานที่ได้ วางแผนตามจุดประสงค์และแบบร่างในขั้นต้น โดยควบคุมให้มีความเป็นเอกภาพและมีสุนทรียภาพทางความงาม

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. อุปกรณ์ใช้ในการเก็บข้อมูล กล้องถ่ายรูป
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำพื้นผ้าใบ เช่น ไม้, ผ้า canvas, แม็กยิง , ตะปู ฯลฯ
3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการร่างภาพ เช่น กระดาษ, คอมพิวเตอร์, โปรแกรมตกแต่งภาพ (Photoshop), ดินสอสี
4. สีอะคริลิก
5. สีน้ำมัน
6. ลินซิดผสมสีน้ำมัน
7. น้ำมันสน

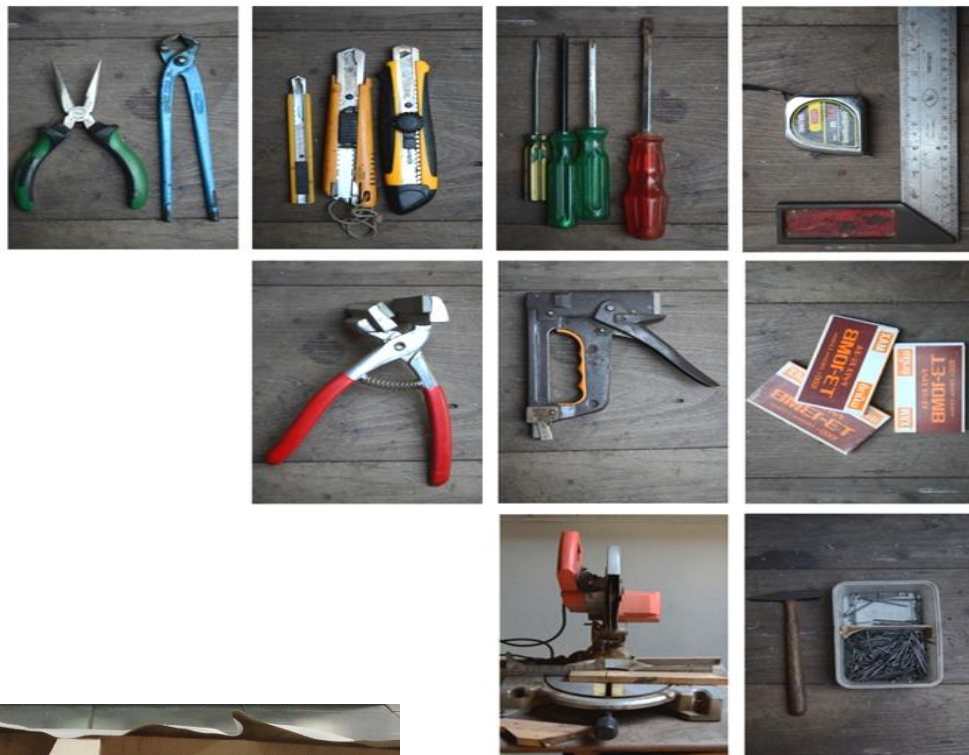
8. ฟู่กัน
9. จานสี
10. ถ้วยสำหรับผสมสี
11. ผ้าเช็ดสี
12. ถังน้ำล้างสี

ภาพที่ 16 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

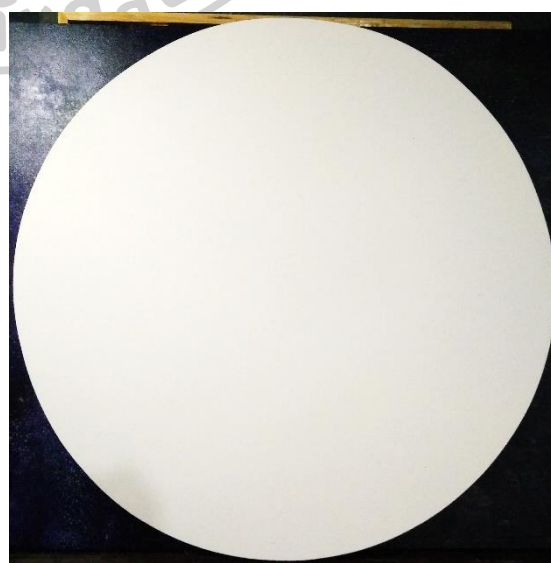

ภาพที่ 17 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 18 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 19 : อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ขั้นตอน วิธีการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์สามารถแบ่งได้เป็น 6 ขั้นตอนหลักดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาและเก็บข้อมูล
2. ขั้นตอนการทำภาพร่าง
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการศึกษาและเก็บข้อมูล

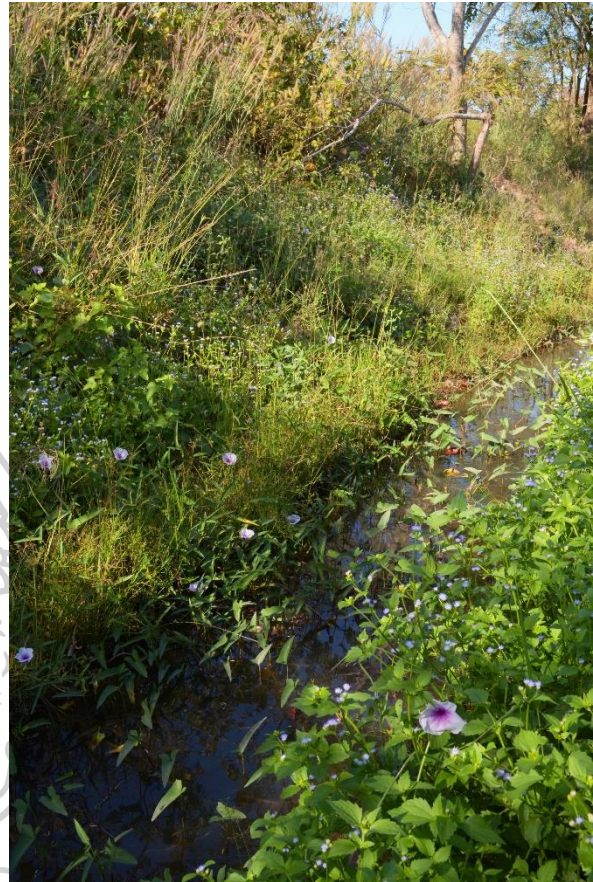
หลังจากที่ได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทางวิชาการแล้ว จึงมาถึงขั้นตอนการลงภาคสนามเพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริง ในขั้นต้นข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการเลือกสถานที่และเวลาเพื่อบันทึกข้อมูลด้วยภาพถ่าย ส่วนใหญ่มักเป็นพื้นที่ในต่างจังหวัดหรือชานเมืองที่ไม่ห่างไกลจากกรุงเทพฯมากนักเพราะสะดวกในเรื่องของการเดินทาง บริเวณที่ข้าพเจ้านิยมไปเก็บข้อมูลคือละแวกบ้านที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญทางการเกษตรของประเทศไทยเพราะพื้นที่ส่วนใหญ่จะถูกตัดแปลงให้เหมาะสมเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจอย่างต้นข้าว เป็นสถานที่ที่ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เพราะเป็นพื้นที่ที่พืชพันธุ์ขนาดเล็กอย่างต้นหญ้าดอกหญ้า หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่าวัชพืชมักจะถูกทำลายอยู่เสมอ การมีชีวิตอยู่รอดของสิ่งเหล่านี้จึงเป็นความพิเศษทางกายภาพไปในตัว

ข้าพเจ้าบันทึกข้อมูลด้วยกล้องถ่ายภาพหลากหลายมุมมอง ในสถานที่เดียวกันอาจจะถูกบันทึกภาพในหลากหลายช่วงเวลา เพื่อหาความเป็นไปได้และป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น เพราะธรรมชาติจะเปลี่ยนแปลงไปเสมอไม่ว่าโดยมนุษย์หรือโดยตัวของธรรมชาติเอง เมื่อได้ข้อมูลภาพถ่ายแล้วจะนำมาคัดเลือกเพื่อทำเป็นภาพร่างก่อนสร้างเป็นผลงานจริง โดยใช้โปรแกรมตกแต่งภาพ Photoshop

ภาพที่ 20 : พื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

ภาพที่ 21 : พื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

ภาพที่ 22 : พื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

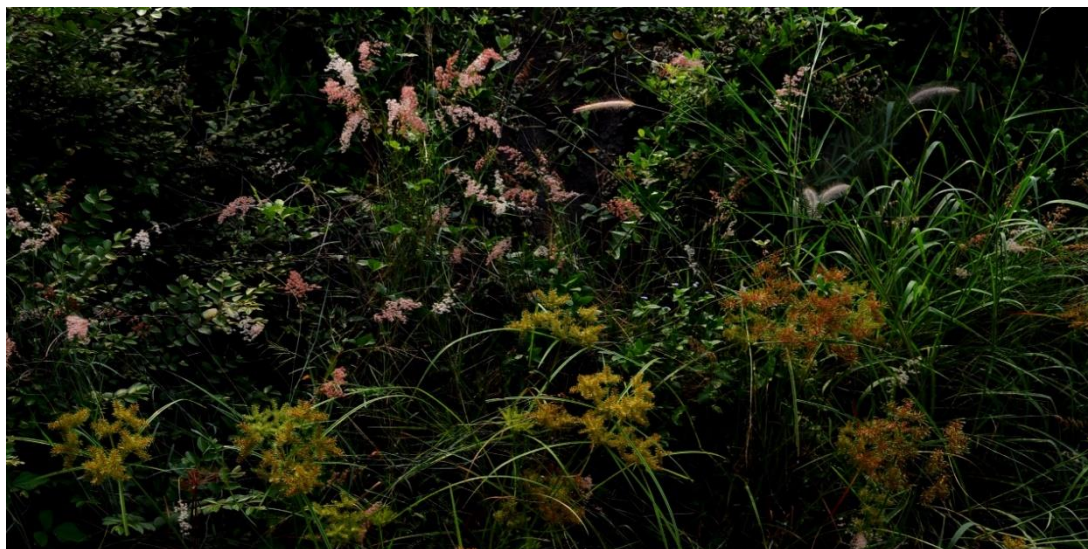
ขั้นตอนการทำภาพร่าง

เมื่อได้ข้อมูลภาพถ่ายเป็นไฟล์ต้นฉบับแล้ว จึงนำวิเคราะห์คัดเลือกหาภาพที่มีความโดดเด่น มีความงามที่ลงตัว มีเนื้อหา(Content)ที่ตรงตามแนวความคิด(Concept)ที่ตั้งไว้ แล้วจึงนำมาปรับแต่งโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Photoshop เพื่อปรับหองค์ประกอบของภาพที่มีความพอดี บางส่วนที่ไม่จำเป็นจะถูกตัดออก เป็นการจัดสัดส่วน(Cropping)เพื่อหาความงามและความเหมาะสม ปรับค่าน้ำหนักแสงเงาและสีสันของภาพเพื่อหาโครงสร้างสีโดยรวม โดยคงไว้ในส่วนของรูปร่างโครงสร้างของวัตถุหลักที่สำคัญตามภาพต้นฉบับ

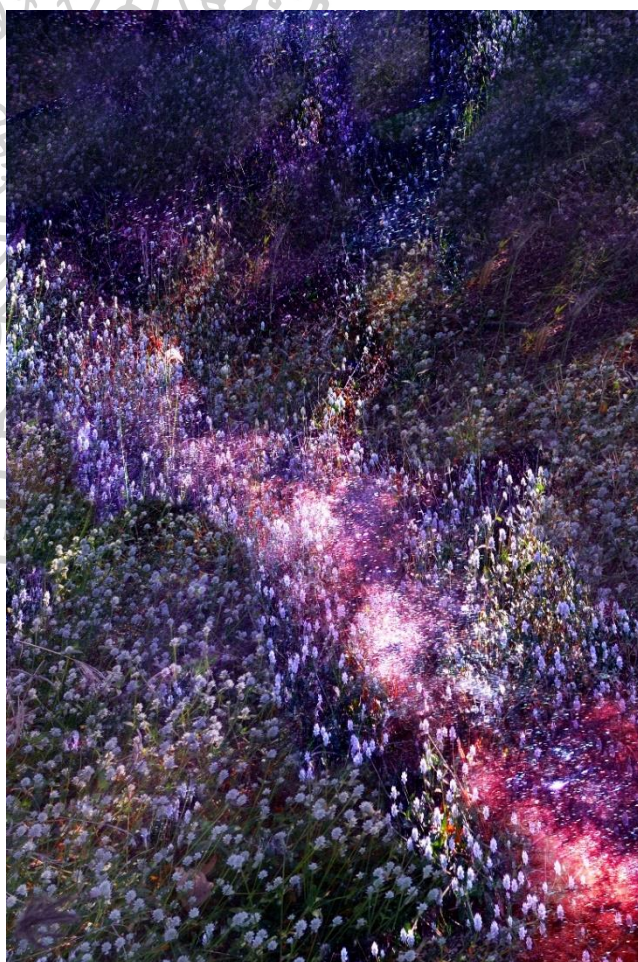
ในบางชิ้นงานที่มีการอ้างอิงจากสิ่งหนึ่งไปสู่อีกสิ่งหนึ่งเช่นดอกไม้และดวงดาว การหาข้อมูลจำเป็นต้องมาจากหลากหลายแหล่งที่มาทั้งภาพถ่ายจากสถานที่จริงและข้อมูลภาพถ่ายจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประกอบรวมกันโดยใช้โปรแกรม Photoshop ในการตัดต่อ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสร้างภาพร่างที่แสดงถึงโครงสร้างโดยรวมแล้วจึงนำมาขยายเป็นผลงานจริง

ภาพที่ 23 : ภาพร่างผลงานช่วงก่อนศิลปินพนธ์

ภาพที่ 24 : ภาพร่างผลงานช่วงก่อนศิลปินนิพนธ์

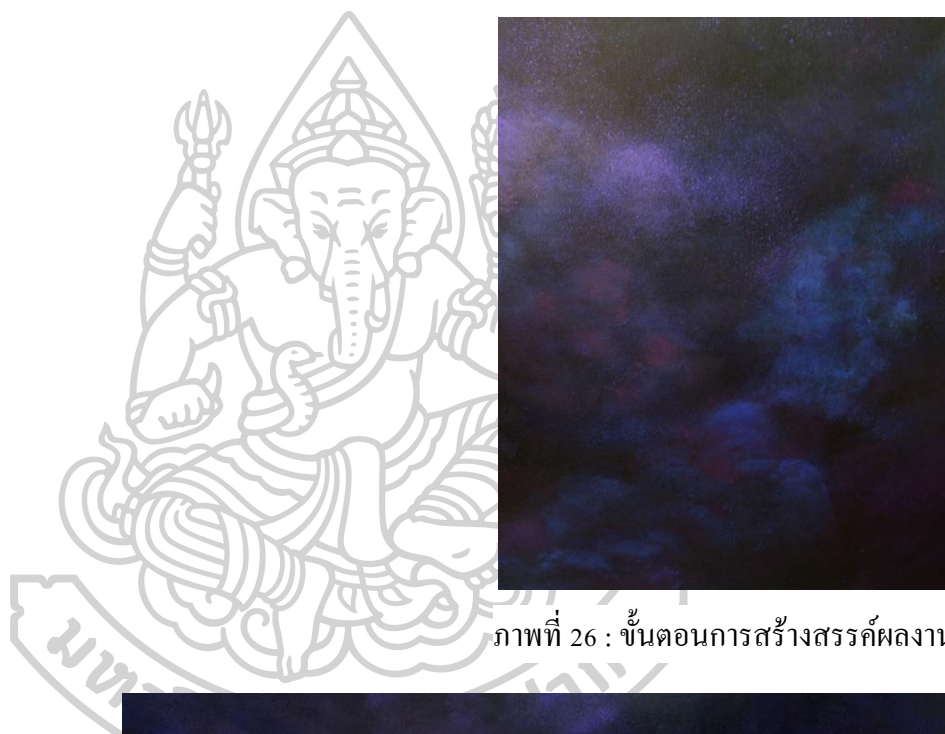

ภาพที่ 25 : ภาพร่างผลงานช่วงก่อนศิลปินนิพนธ์

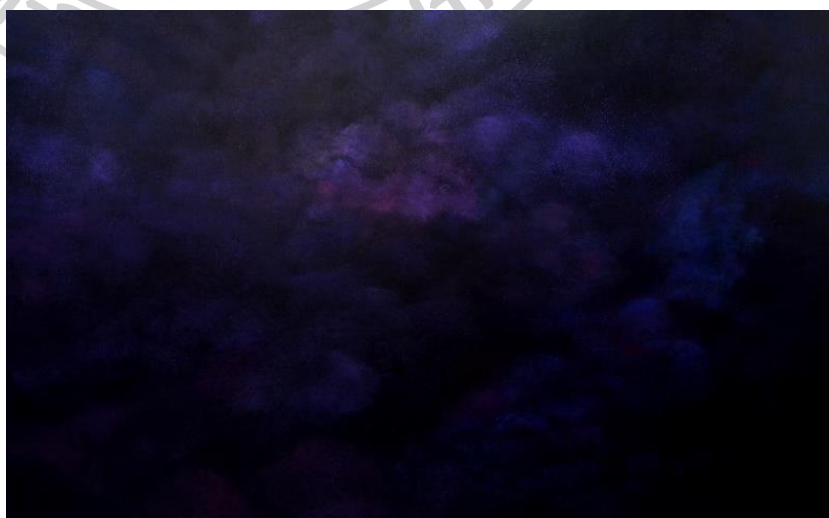

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ขั้นตอนการลงสีพื้น คือขึ้นน้ำหนักของสีโดยรวมของภาพก่อน แล้วจึงสร้างสีบรรยากาศของภาพเป็นอันดับต่อมา โดยส่วนใหญ่สีพื้นมักจะเป็นน้ำหนักกลางหรือน้ำหนักเข้มที่สุดของภาพ (ในผลงานบางชิ้นที่มีรายละเอียดมาก และมีตำแหน่งของวัตถุค่อนข้างแน่นอน จะใช้วิธีการตีสเกล (Scale Drawing) เพื่อช่วยในการควบคุมความถูกต้องของสัดส่วน โครงสร้างวัตถุ เมื่อต้องขยายจากภาพร่าง (Sketch) ลงบนพื้นผ้าใบสัดส่วนและตำแหน่งของวัตถุภายในภาพจะไม่เกิดความผิดเพี้ยน

ภาพที่ 26 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

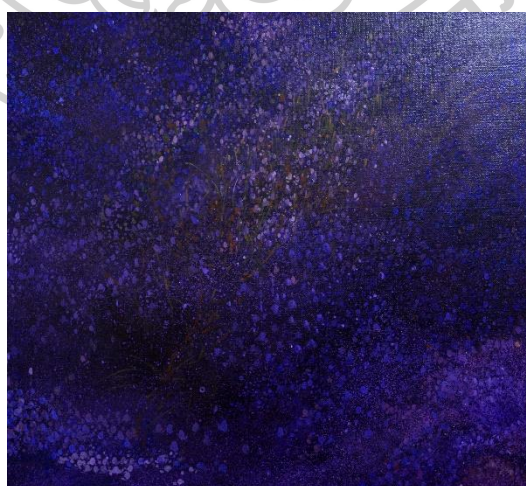

ภาพที่ 27 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

- กำหนดโครงสร้างและใส่รายละเอียดของภาพด้วยการลงสีกลุ่มดอกหญ้าด้วยค่าน้ำหนักกลางจากระยะหลังสุดมาหน้าสุด เพื่อกำหนดขอบเขตของมวลวัตถุในแต่ละจุดและคุมโทนสี ค่าน้ำหนักสว่างมืดทั้งหมดของภาพ

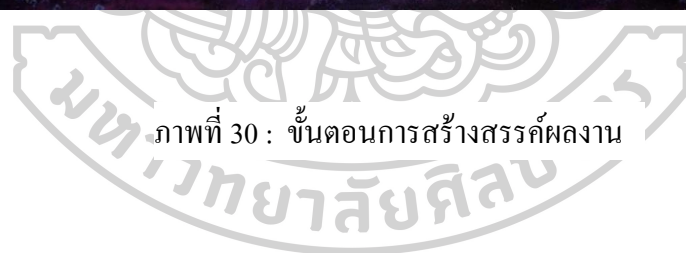
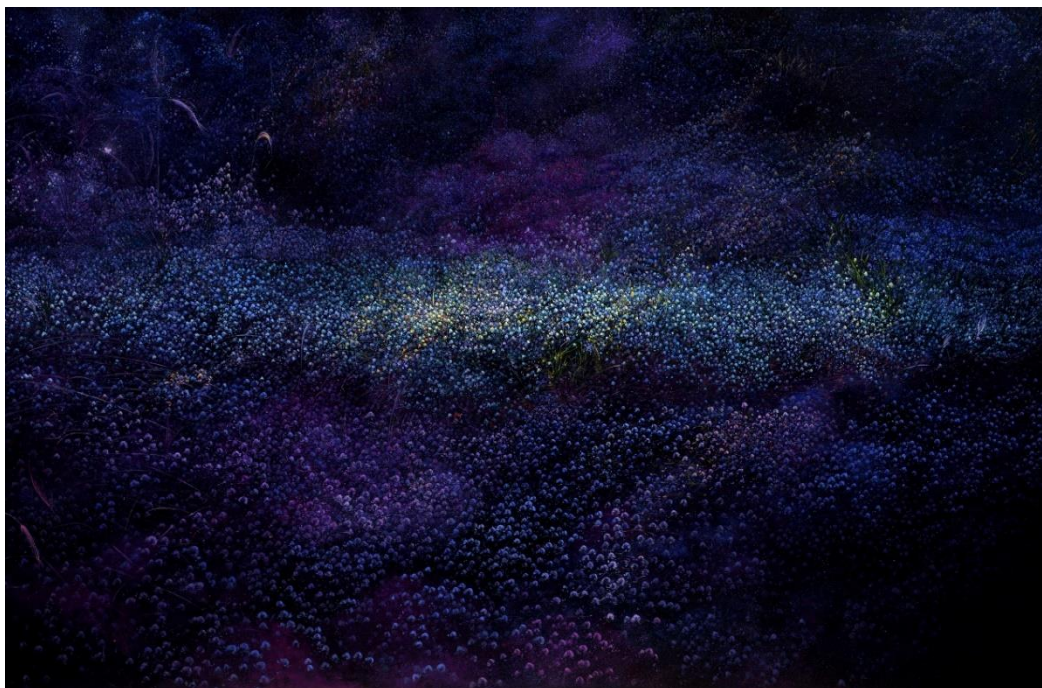
ภาพที่ 28 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 29 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

3. หลังจากได้โครงสร้างโดยรวมและกำหนดกลุ่มของดอกหญ้าด้วยค่าน้ำหนักกลางแล้ว จึงใส่สีบริเวณที่แสงตกกระทบวัตถุ รวมไปถึงจุดที่มีค่าน้ำหนักสว่างที่สุดของภาพ และเก็บรายละเอียดปลีกย่อย อาทิเช่นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก ผีเสื้อ เต่าทอง ฯลฯ เมื่อผลงานเสร็จสิ้นแล้วขั้นตอนต่อไปคือการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานชิ้นต่อไป

ภาพที่ 30 : ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

บทที่ 4

การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ในหัวข้อ “อณูแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา” เป็นการค้นหาแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ ซึ่งได้มีการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ปรับปรุงแก้ไข ทั้งทางด้านเนื้อหา เรื่องราว รูปแบบ และเทคนิควิธีการ โดยใช้ผลงานจิตรกรรมเป็นสื่อกลาง ทำให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสามารถลำดับพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานได้ดังต่อไปนี้

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1

ผลงานในระยะแรกนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์โดยมีที่มาของปัญหาเป็นแรงบันดาลใจ เพื่อค้นหามุมมองความงามของต้นหญ้าตามธรรมชาติที่มีความเด่นชัดในอัตลักษณ์ของตนเอง แล้วจึงนำมาเสนอเป็นผลงานจิตรกรรม ในขั้นต้นของการสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้ายังไม่จำกัดการหาความเป็นไปได้ในเรื่องเทคนิคหรือการเคลื่อนทางแนวความคิดเพื่อไม่ให้เป็นการปิดกั้นตนเองจากข้อมูลชุดใหม่ที่ได้รับจากกระบวนการทางการศึกษา แต่ยังคงไว้ซึ่งขอบเขตในการสร้างสรรค์ตามที่ได้ตั้งโจทย์ของการศึกษาไว้ในข้างต้น

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1 และ 2

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเพื่อเป็นการแสดงแทน (Representation) ต้นหญ้าที่เจริญเติบโตขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญในการเลือกช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลภาพถ่ายเพื่อให้ได้แสงเงาที่มีความพิเศษและให้ความรู้สึกถึงความงามทางสุนทรียภาพ โดยเน้นที่รูปทรงของกลุ่มดอกหญ้าเป็นหลักและมีใบเป็นองค์ประกอบรองของภาพ ในขั้นตอนของเทคนิคและกรรมวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าใช้สีอะคริลิกบนผ้าใบ โดยใช้การวางสีเป็นระนาบที่แปร่งที่มีขนาดและลักษณะที่ต่างกันตามรสนิยมและความถนัดของข้าพเจ้า

ปัญหาของผลงานในช่วงนี้คือ การเลือกนำเสนอภาพของดอกหญ้าแบบเฉพาะกลุ่ม แบ่งแยกประเภทอย่างชัดเจน โดยตัดบริบทหรือสิ่งแวดล้อมอื่นโดยรอบ ทำให้ไม่สามารถสื่อจุดประสงค์ของแนวความคิดข้างต้นที่ได้ตั้งโจทย์ไว้ว่าความงามของดอกหญ้านั้นประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมหรือธาตุต่างๆอีกหลายประการ ส่วนทางด้านเทคนิคการระบายและวางสีที่มีการทับ

ซ้อนของชั้นสีและมีขอบเขตของสีที่ชัดเจน ไม่ได้ใช้วิธีการเกลี่ยหรือปิดให้เบลอ ทำให้ในบางครั้งรูปทรงของวัตถุมีขอบที่ค่อนข้างคม ปริมาตรกระด้างไม่เป็นมวลเท่าที่ควร ทำให้ไม่สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกของบรรยากาศตามที่ตั้งใจได้ ข้าพเจ้าจึงศึกษาหาหนทางวิธีการสร้างสรรค์ผลงานที่ยังสามารถคงลักษณะ (style) ของตนเองไว้พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาทางออกทั้งทางด้านเทคนิควิธีการ และการเข้าถึงเนื้อหาสาระที่แท้จริงในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้

ผลงานช่วงก่อนศิลปินพจน์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3 และ 4

ผลงานในช่วงนี้ข้าพเจ้ามีความคิดที่ว่า การประกอบสร้างเป็นต้นหญ้าหนึ่งต้นนั้น ต้องมีองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย จึงได้ขยายมุมมองของภาพให้กว้างขึ้น โดยเริ่มจากการเก็บข้อมูลที่ไม่ได้เจาะจงเฉพาะต้นหญ้าและดอกหญ้าย่านั้น แต่รวมไปถึงดิน หิน น้ำ ท้องฟ้า ฯลฯ ที่อยู่โดยรอบด้วย สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนในการประกอบสร้างทางรูปธรรมคือทำให้ดอกหญ้าเหล่านี้เกิดขึ้นและเจริญเติบโต ทางนามธรรมคือเป็นส่วนประกอบที่ก่อให้เกิดความงามทางสุนทรียภาพ เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะพื้นผิว (texture) แตกต่างกันไป รวมไปถึงเป็นพื้นที่ว่าง (space) ที่ช่วยขับเน้นให้ดอกหญ้าโดดเด่นขึ้น

ในผลงานชั้นที่ 3 และ 4 ข้าพเจ้าให้ภาพอยู่ในลักษณะของการก้มลงมองเพื่อพิจารณาสิ่งที่อยู่เบื้องล่าง แต่แตกต่างกันในเรื่องของเวลาและสถานที่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อบรรยากาศของสีและอารมณ์ในภาพ ในผลงานชั้นที่ 3 ข้าพเจ้าต้องการให้ภาพมีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย แบ่งพื้นที่เป็นสองส่วนคือพื้นที่ว่างในส่วนที่เป็นน้ำ และพื้นที่ของวัตถุที่เป็นพุ่มหญ้า โดยเชื่อมสองพื้นที่เข้าด้วยกันด้วยกิ่งของผักกูดที่เลื้อยลงไปใต้น้ำ บรรยากาศของสีภายในภาพใช้สีโทนเย็นเป็นหลักประมาณ 80% โดยแทรกสีโทนร้อน 20% เพื่อไม่ให้มากเกินไปผลงานชั้นที่ 4 ข้าพเจ้าพยายามแก้ไขปัญหากจากครั้งก่อนที่ค่าน้ำหนักภายในภาพค่อนข้างเท่ากัน จึงเลือกบรรยากาศในยามเช้าที่มีความแตกต่างระหว่างค่าน้ำหนักของแสงและเงาค่อนข้างจัด โดยเลือกใช้สีคู่ประกอบหลักคือสีเหลืองในส่วนที่เป็นค่าน้ำหนักของแสงและสีม่วงในส่วนที่เป็นค่าน้ำหนักของเงา ซึ่งคู่สีนี้มีความเปรียบต่างค่าความสว่าง-มืดสูงสุด เมื่อนำมาวางใกล้กันจะขับเน้นและส่งเสริมกันและกัน

ปัญหาของผลงานในช่วงนี้คือ การนำเสนออีกรูปถ่ายต้นแบบเป็นหลักมากเกินไป ผลงานที่ออกมาจึงเป็นไปอย่างโจ่งแจ้งชัดเจนและตรงไปตรงมา เป็นเสมือนการบันทึกความประทับใจในช่วงขณะหนึ่งเท่านั้น ยังไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและนำไปสู่การสร้างมิติมุมมองที่ก่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ตามที่ตั้งใจได้ ทางด้านเทคนิคยังคงมีลักษณะคล้ายในผลงานชั้นที่ 1 และ 2 คือยังพบปัญหาเดิม แต่การได้พบเจอพื้นผิวลักษณะใหม่ อย่างผิวน้ำและก้อนดินก็ทำให้เกิดการค้นหาลักษณะการวางที่แปร่งที่เหมาะสมกับการสร้างภาพแสดงแทนของตัวสสารและวัตถุ ซึ่งข้าพเจ้าค่อนข้างพอใจในการค้นหาครั้งนี้

ภาพที่ 31 : ผลงานช่วงก่อนศิลปินพจน์ขึ้นที่ 1

ชื่อผลงาน วัชพืช 3

เทคนิค สีอะคริลิคบนลินิน

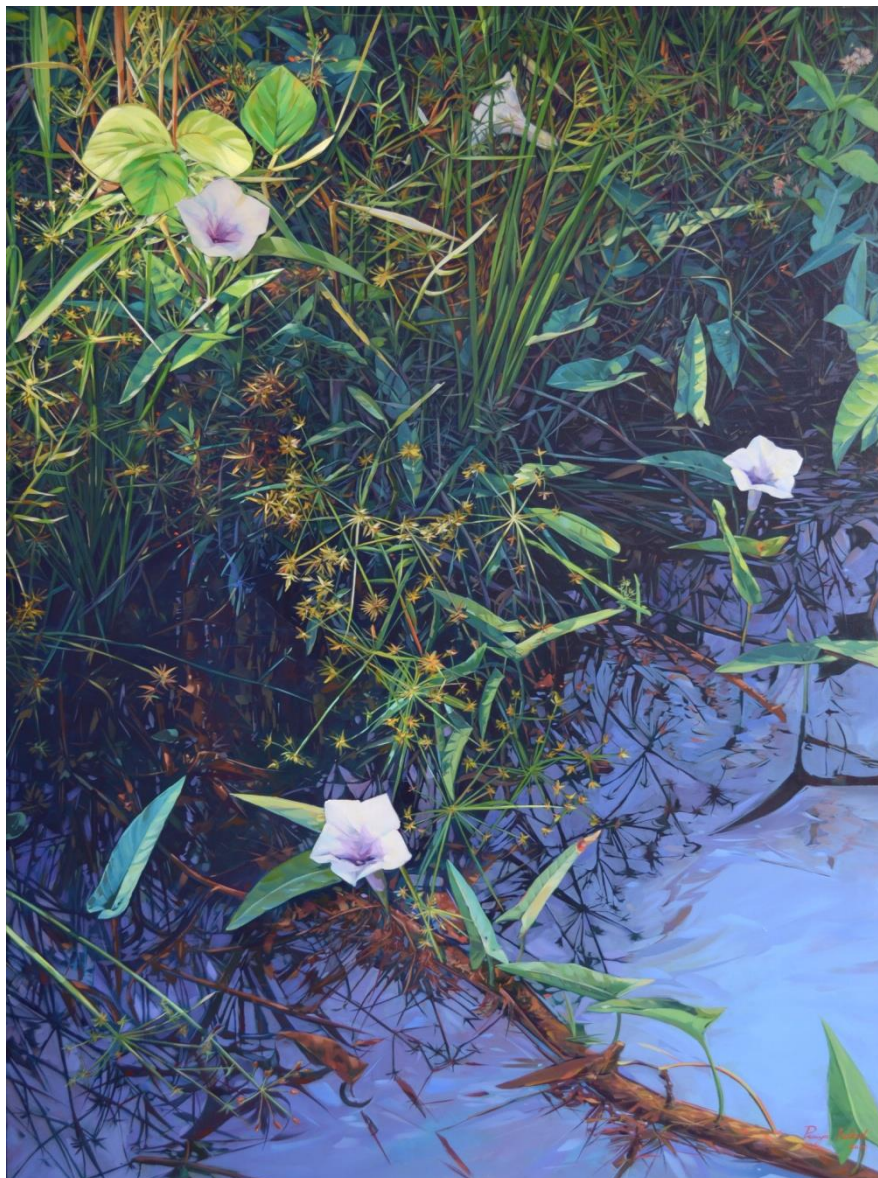
ขนาด 150 x 125 ซม.

ภาพที่ 32 : ผลงานช่วงก่อนศิลปินนิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน	คู่ลม
เทคนิค	สีอะคริลิกบนผ้าใบ
ขนาด	180 x 160 ซม.

ภาพที่ 33 : ผลงานช่วงก่อนศิลปินพจน์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน เนื้อผืนน้ำ ใต้อาทิตย์

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 195 x 170 ซม.

ภาพที่ 34 : ผลงานช่วงก่อนศิลปินนิพนธ์ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน   รับอรุณ

เทคนิค   สีอะคริลิกบนผ้าใบ

ขนาด   180 x 150 ซม.

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ระยะที่ 2

ผลงานช่วงก่อนศิลปะนิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 5, 6 และ 7

ผลงานในช่วงนี้ข้าพเจ้าพยายามจำกัดขอบเขต (Scope) เนื้อหา (Content) ที่ต้องการจะสื่อให้แคบลง คงเหลือไว้เพียงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอเพื่อให้ผลงานมีความชัดเจนในสิ่งที่ต้องการจะถ่ายทอดและสื่อสารให้มากที่สุด ข้าพเจ้าได้ย้อนกลับมาสำรวจตัวเองใหม่อีกครั้ง และสังเกตเห็นอาการเคลื่อนที่ทางด้านความคิดและเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน จากการที่ได้ลงพื้นที่จริงเพื่อหาข้อมูลเป็นระยะเวลานานพอสมควรนั้นทำให้ได้เห็นความแตกต่างที่เกิดจากการเปลี่ยนผ่านของฤดูกาล ช่วงเวลา ที่ส่งผลต่อรูปธรรมที่ปรากฏคือลักษณะสายพันธุ์พืชบนผืนดินบรรยากาศของสี ที่ก่อให้เกิดมิติห้วงอารมณ์ความรู้สึกและความคิดที่ต่างไปจากเดิม

ต้องยอมรับว่าความหลากหลายของสายพันธุ์ที่มาอยู่ร่วมกันกลายเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งที่สำคัญของพืชพันธุ์ขนาดเล็กเหล่านี้ อาจจะเป็นเพราะความเปราะบางทางกายภาพทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปโดยธรรมชาติ และต่างเอื้อประโยชน์ต่อกันและกัน ซึ่งต่างจากการอยู่ร่วมกันในลักษณะของกาฝากที่มักเกิดขึ้นกับต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่ผลงานในชุดนี้ข้าพเจ้าจึงต้องการนำเสนอความงามที่เกิดจากการรวมตัวกันของสายพันธุ์ที่หลากหลายเหล่านี้

ผลงานชิ้นที่ 5 ข้าพเจ้าจัดองค์ประกอบของภาพเป็นแนวกว้าง (Panorama) เพื่อนำเสนอความงามที่เกิดจากจังหวะแสงไล่กระทบใบและดอกไม้บนานาพันธุ์บนผืนดิน เป็นมุมมองมองของมนุษย์โดยปกติที่คุ้นชิน เพื่อกระตุ้นผู้ชมให้หวนระลึกถึงอดีตที่อาจจะเคยผ่านเข้ามาในความทรงจำหรือผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้อาจกลายเป็นภาพซ้ำเมื่อเฝ้าเหล่านั้นมองเห็นต้นหญ้าข้างทางในอนาคตหวังให้นำไปสู่การกระตุ้นเตือนจิตใจให้ระลึกถึงคุณค่าบางอย่างในต้นหญ้าเหล่านั้น

ผลงานชิ้นที่ 6 ข้าพเจ้ายังคงประทับใจในช่วงเวลาที่แสงตกกระทบ ก่อให้เกิดจังหวะความงาม และมิติที่แตกต่าง โดยการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ข้าพเจ้าใช้เฟรมผ้าใบเป็นรูปร่างของวงกลม คล้ายกับรูปทรงของนาฬิกาที่สื่อถึงการหมุนวน เปลี่ยนผ่าน หรือวัฏจักร ในการหาข้อมูลเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม ข้าพเจ้ายังคงค้นหาต้นแบบจากสถานที่จริง แต่ในครั้งนี้แตกต่างจากที่ผ่านมา กล่าวคือเดิมข้าพเจ้าจะเริ่มจากการคัดสรรมุมมองที่พบเห็นหรือปรากฏโดยพลันตรงหน้า และนำมาปรับเป็นภาพร่าง (Sketch) กลับเปลี่ยนเป็นข้าพเจ้ามีเป้าหมายจุดประสงค์ มีภาพในมโนทัศน์ชัดเจนที่ต้องการ แล้วจึงออกตามหาสิ่งนั้น นั่นคือกลุ่มพืชที่มีลักษณะเหมาะสมบนพื้นที่วงกลม ผลจึงปรากฏเป็นต้นหญ้าที่มีลักษณะใบกระจายออกเป็นรัศมี โดยมีดอกหญ้าแซมตามซอกหลืบของใบ ในผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดความงามที่ปรากฏ ณ ช่วงขณะหนึ่งของห้วงเวลาที่ผ่านพ้นไปแฝงนัยยะของการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนผ่าน เป็นเสมือนดั่งนาฬิกาของธรรมชาติ

ในผลงานชิ้นที่ 5 และผลงานชิ้นที่ 6 ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าพยายามตั้งใจเพิ่มรายละเอียดของวัตถุในภาพซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการสร้างผลงานที่จะต้องมีการวางหรือระบายชั้น (Layer) ของสีที่มากขึ้นแล้วก็ตาม ในบางจุดยังคงพบปัญหาของความคม ที่เกิดจากขอบเขตของสีที่ชัดเจน ทำให้ในบางครั้งรูปทรงของวัตถุให้ความรู้สึกแข็งกระด้าง เป็นผลเกิดจากความเคยชินในความถนัดของตนเอง ที่ลงสีของวัตถุด้วยลักษณะการวางที่พู่กันยาวเป็นแถบ ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าพบสาเหตุของปัญหาจึงนำไปปรับใช้ในผลงานชิ้นต่อไป

ผลงานชิ้นที่ 7 ข้าพเจ้าต้องการหากรรมวิธี รูปแบบ และความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ จึงลองมองย้อนกลับไปในอดีตเพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์ จนพบกับสิ่งที่น่าสนใจนั่นคือเทคนิคแสง-เงา (Chiaroscuro) เป็นเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ถูกพัฒนาขึ้นในยุค Renaissance กล่าวคือการใช้ค่าของแสงที่สะอาดกระจ่างและมีสีที่สดใส และให้ค่าน้ำหนักเงาพื้นหลังที่มีคเพื่อเป็นการเน้นความเป็นสามมิติของวัตถุในภาพ ในสมัยนั้นศิลปินนิยมใช้เทคนิคนี้ในการถ่ายทอดภาพบุคคลโดยข้าพเจ้าเลือกใช้เทคโนโลยีเครื่องมือในปัจจุบันเพื่อเป็นตัวช่วยในการเก็บข้อมูลภาพถ่ายด้วยเทคนิค Low-key ซึ่งเป็น โหมคของการวัดแสงเฉพาะจุด โดยวัดที่จุดสว่างของวัตถุเพื่อที่จะชดเชยแสงไปทางลบ พื้นที่ส่วนสว่างจะยังคงได้รับแสงพอดีในขณะที่พื้นที่ฉากหลังเป็นเงามีคเพื่อให้ความแตกต่างของสีและแสงเงาที่เด่นชัดข้าพเจ้าสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมในเฟรมสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามแนวอนเป็นภาพมุมกว้าง โดยให้สัดส่วนของดอกหญ้ามีขนาดเท่าจริงเพื่อทดลองปรับเปลี่ยนและค้นหาเทคนิคการระบายสีด้วยวิธีใหม่ ผลที่ได้ปรากฏเป็นผลงานจิตรกรรมที่มีการปรากฏของพืชพันธุ์ ดอก และใบ มีจังหวะที่แตกต่างจากผลงานก่อนหน้านี้ค่อนข้างมาก ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ลึกลับแต่ดูโดดเด่น คล้ายกับการจัดแสงเงาบนละครเวที ที่ต้อง Spotlight เพื่อดึงดูดและเน้นความสนใจไป ณ จุดๆหนึ่ง

เนื่องจากกรรมวิธีการสร้างสรรค์มีการปรับใช้ทดลองลักษณะที่แปร่งใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของสายพันธุ์ดอกหญ้าที่มีความละเอียดยังไม่ลงตัวมากนัก ผนวกกับการให้ค่าสีของน้ำหนักแสงและเงา ยังเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับข้าพเจ้า จึงทำให้พบเจอปัญหาเมื่อพิจารณาผลงานที่เสร็จสมบูรณ์สีของฉากหลังมีน้ำหนักที่เข้มมากเกินไปทำให้ภาพดูตัน ไม่มีอากาศ การให้รายละเอียดของวัตถุในเงาน้อยเกินไป ทำให้ภาพดูมีระยะมิติที่ตื้นไม่ลึกอย่างที่ควรจะเป็น รวมไปถึง ข้าพเจ้าจึงนำข้อผิดพลาดเหล่านี้ไปปรับใช้ในผลงานช่วงศิลปินพันต่อไป

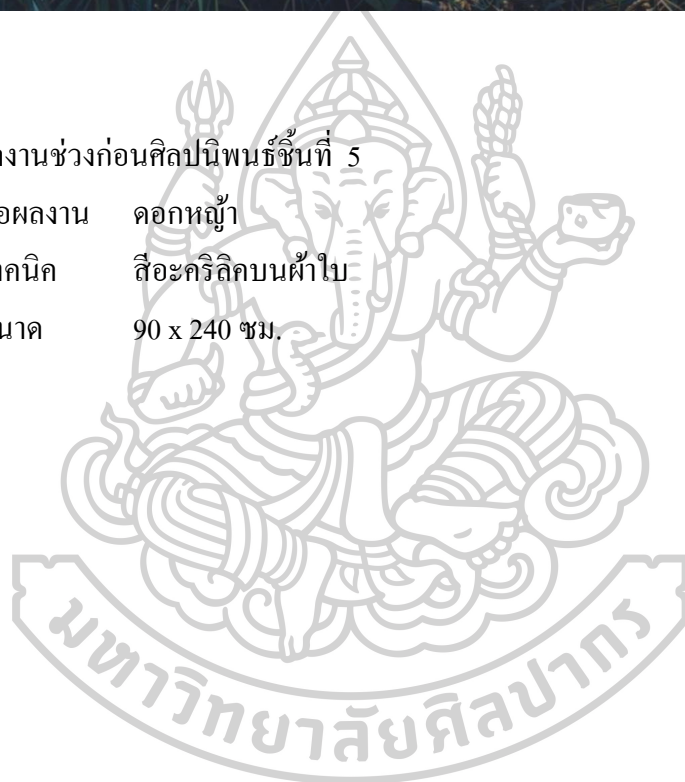

ภาพที่ 35 : ผลงานช่วงก่อนศิลปินชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน ดอกหญ้า

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 90 x 240 ซม.

ภาพที่ 36 : ผลงานช่วงก่อนศิลปินขึ้นที่ 6

ชื่อผลงาน   สีสันของกาลเวลาในธรรมชาติ

เทคนิค   สีอะคริลิกบนผ้าใบ

ขนาด   เส้นผ่านศูนย์กลาง 165 ซม.

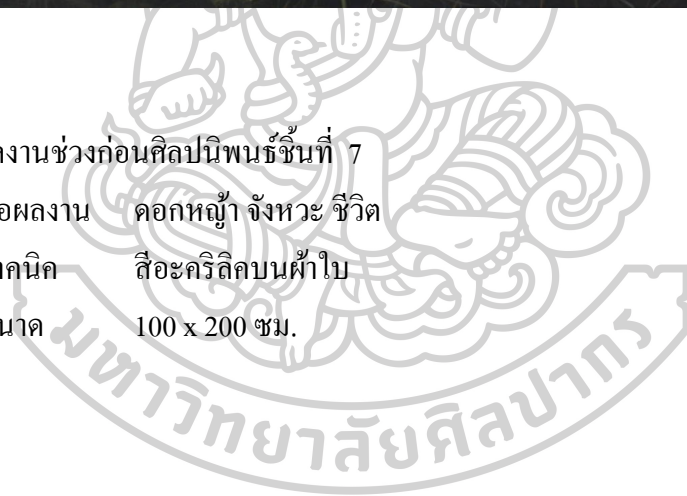

ภาพที่ 37 : ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน ดอกหญ้า ใจหว่า ชีวิต

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 100 x 200 ซม.

ผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจากประสบการณ์ความรู้ความเข้าใจทั้งทางด้านทฤษฎี และทางด้านปฏิบัติที่ได้ลงมือสร้างสรรค์ผลงานของตนเองนำมาวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา แล้วจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อสร้างผลงานที่มีอัตลักษณ์และมีความเป็นปัจเจก ให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้

โดยธรรมชาติของข้าพเจ้าการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ผ่านมาส่วนใหญ่นั้นมักจะเกิดจากความต้องการที่จะนำเสนอทัศนะทางความคิดมากกว่าความประทับใจทางอารมณ์ความรู้สึก เมื่อสร้างสรรค์ผลงานไปสักระยะหนึ่งจึงรับรู้ได้ถึง การเปลี่ยนแปลงบางอย่าง จากเดิมผลงานในช่วงระยะก่อนศิลปนิพนธ์นั้นจะนำเสนอรูปแบบอย่างตรงไปตรงมาตามความจริงคือเมื่อวางโครงสร้างทางความคิดได้แล้ว จึงออกหาข้อมูลตามแผนที่วางเอาไว้ ผลงานที่สำเร็จจึงมีลักษณะองค์ประกอบที่เหมือนจริงตามต้นแบบ ส่วนอารมณ์ความรู้สึกก็จะเป็นไปตามภาพที่ถ่ายทอดออกมา ในส่วนของผลงานวิทยานิพนธ์นี้ข้าพเจ้ารับรู้ได้ถึง การก้าวกระโดดจากความคุ้นชินเดิม เพื่อค้นหาความเป็นไปได้ของหนทางใหม่ในการสร้างสรรค์ โดยไม่ยึดติดในรูปแบบหรือเทคนิควิธีการใด แต่ยังคงไว้ซึ่งความตั้งใจในการค้นหาสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลงานศิลปนิพนธ์ยังคงมีเนื้อหาและเรื่องราวที่อ้างอิงจากธรรมชาติ หน่วยงานาพันธ์ที่เจริญเติบโตอย่างอิสระบนพื้นดิน การเฝ้าสังเกตเป็นเวลานานทำให้ธรรมชาติปรากฏมุมมองใหม่เสมอ ทำให้ความคิดและความรู้สึกของข้าพเจ้ามีการเปลี่ยนแปลงจากตอนแรกที่มีต้นข้าวทางความคิดจากข้อมูลที่ได้ศึกษาตามแหล่งที่มาต่างๆ กลายเป็นการค้นพบสัจจะธรรมและค้นพบความพิเศษในการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตเล็กๆเหล่านั้น ผลงานในช่วงนี้จึงประกอบไปด้วยการนำเสนอทั้งแบบ กววิสัยและอควิสัย คือยังคงมุ่งเสนอความงามที่เป็นจริงภายนอก และยังคงค้นหาความงามจริงที่อยู่ในโลกภายใน ดังนั้นในผลงานชุดนี้ของข้าพเจ้าจึงเป็นการผสมระหว่างเนื้อหา เรื่องราว แรงบันดาลใจ รวมไปถึงความคิดที่ตกตะกอนแล้ว ปรากฏเป็นรูปทรงเหมือนจริงในลักษณะที่แปลกใหม่และแตกต่างไปจากเดิมด้วยบรรยากาศที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นเพื่อนำพาความรู้สึกของผู้ชมจากสิ่งหนึ่งไปสู่สิ่งหนึ่ง และตั้งคำถามกับสิ่งที่ เป็น หรือ ไม่เป็น ซึ่งในส่วนของรายละเอียดข้าพเจ้าจะอธิบายเป็นรายชิ้นไปดังนี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจจากการพบเห็นกลุ่มดอกหญ้าที่เจริญเติบโต กระจายเต็มพื้นดิน มีลักษณะเป็นละอองอณูละเอียดเมื่อทดลองเก็บข้อมูลภาพถ่ายด้วยเทคนิค Low-key คำนำน้าหนักที่แตกต่างทำให้เห็นการวางสลับกันของกลุ่มดอกหญ้าและเม็ดกรวดหินคล้าย ทัศนธาตุจุดสีขนาดเล็กมีลักษณะพาให้นึกถึงกลุ่มของดวงดาวบนท้องฟ้า เกิดเป็นแนวความคิดที่ ต้องการสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้สีซึ่งเป็นทัศนธาตุที่สำคัญในงานจิตรกรรมระบายด้วยที่แปรปรวน ขนาดเล็กรวมกันเป็นจำนวนมาก ด้วยคำนำน้าหนักตามจริงของวัตถุต้นแบบเมื่อมองในระยะใกล้จะยังคงไว้ซึ่งรูปทรงของดอกหญ้า เพื่อนำเสนอการรวมตัวและประกอบสร้างของพืชพันธุ์บนพื้นดินที่นำไปสู่ความงามแบบอุดมคติของดวงดาว

การทดลองเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ด้วยกรรมวิธีใหม่ คือการแต้มระบายสีด้วยที่แปรปรวนขนาดเล็กรวมกันจนเกิดรูปทรงของวัตถุ ทำให้ข้าพเจ้าพบกับปัญหาในการสร้างน้ำหนัก โดยรวมของภาพและการกำหนดจุดเด่นจุดรอง เพราะขณะทำงานเป็นไปในลักษณะทำทีละจุดคือ เริ่มจากระยะหลังระยะหน้าให้เสร็จเป็นส่วนไป เพราะฉะนั้นเมื่อผลงานเสร็จสิ้น ในขั้นตอนการ ตรวจสอบจึงพบปัญหาในเรื่องของคำนำน้าหนักที่มีความเท่ากันทั้งภาพ ขาดการเน้นส่วนที่เป็น จุดสำคัญในภาพ จึงทำให้ภาพรวมของผลงานขาดมิติและการขบขันในเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

ข้าพเจ้าสนใจในความเป็นและไม่เป็นบางอย่างที่ค้นพบในผลงานชิ้นก่อน จึงตั้งคำถาม เกี่ยวกับความเป็นรูปและนาม ความพิเศษในความธรรมดา ในที่นี้คือการกำเนิดและการรวมตัวของ ต้นหญ้าดอกหญ้า ข้าพเจ้ามองเห็นความงามผ่านการประกอบสร้างหน่วยย่อยของทัศนธาตุใน ธรรมชาติ จึงนำแรงบันดาลใจนี้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม สื่อสารผ่านหน่วยย่อยของสีซึ่ง เป็นทัศนธาตุที่สำคัญของงานศิลปะ เพื่อสร้างมุมมองที่แตกต่างในระยะใกล้จะเห็นเพียงสีที่กระจัด กระจายคล้ายภาพนามธรรม แต่เมื่อถอยมองในระยะไกลจึงปรากฏเป็นรูปธรรมของธรรมชาติ กิ่ง ไม้ที่เห็นอาจไม่เป็นเพียงกิ่งไม้ แต่เป็นองค์ประกอบของธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ ต่างเป็นส่วนหนึ่งของ กันและกัน

ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้มาก ในทุกขั้นตอนการสร้างสรรค์ที่ได้ พิจารณารายละเอียดความงามของธรรมชาติในมุมมองธรรมดาที่ไม่มีใครสนใจ จนถึงขั้นตอนการ สร้างสรรค์ผลงานที่ต้องถอดรหัสจากสิ่งที่เห็นเป็นงานจิตรกรรม ด้วยกระบวนการลงสีที่แตกต่าง

ไปจากขั้นที่ 1 คือระบายสีตามลักษณะรูปร่างและรูปทรงของวัตถุไม่ได้ใช้การจุดแต้มสีเพื่อสร้างรูปทรง

เนื่องจากผลงานมีรูปแบบเหมือนจริงที่มีรายละเอียดในทุกอณูของผลงาน และเป็นมุมมองด้านตรง การสร้างระยะลึกลงตาจึงเป็นเรื่องยาก เพราะด้วยความที่ข้าพเจ้าต้องการเก็บทุกรายละเอียดของทุกสิ่งที่เห็น ในขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์จึงเริ่มจากการติดารางเพื่อขยายแบบจากภาพร่างและเริ่มลงสีทีละส่วน โดยร่างเฉพาะส่วนที่เป็นโครงสร้างของวัตถุเด่นในภาพ การแก้ปัญหาในการสร้างระยะคือการลงสีพื้นหลังเป็นบรรยากาศคร่าวๆไว้ก่อน แล้วจึงใส่รายละเอียดของสิ่งต่างๆในแต่ละช่องตารางไล่จากด้านบนลงมาด้านล่าง ภาพรวมของผลงานเมื่อเสร็จแล้วเป็นที่พอใจของข้าพเจ้ามาก

ผลงานศิลปะขั้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้ต่อยอดจากผลงานขั้นที่ 1 และ 2 ข้าพเจ้าดึงเอาต้นความคิดการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการแสดงแทน (Representation) สิ่งหนึ่งไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง โดยนำรูปทรงของพีชพันธ์ต้นหญ้าที่มีขนาดเล็กบนพื้นดินมาสร้างบรรยากาศใหม่ เพื่อนำพาอารมณ์ความรู้สึกจนก่อให้เกิดโมทัศน์ที่นำไปสู่มิติใหม่อย่างท้องฟ้าหรือดวงดาวที่เป็นความงามในอุดมคติ เพื่อแสดงถึงความเหมือนที่แตกต่างระหว่างสองช่วงตรงข้ามนั่นคือพื้นดินเบื้องล่าง และท้องฟ้าเบื้องบน ในความเป็นจริงที่ทั้งสองต่างมีความงามที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง แต่เรากลับมองไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่อยู่ใกล้เพียงสัมผัส กลับมองเห็นแต่ความงามที่อยู่ไกลเกินไหวคว้า ซึ่งทั้งสองสิ่งต่างประกอบจากก้อนดินเหมือนกัน

ส่วนที่สำคัญของผลงานชิ้นนี้คือการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch) เพราะเมื่อข้าพเจ้ามองย้อนกลับไปได้พบปัญหาในผลงานขั้นที่ 1 ซึ่งไม่สามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้งทางด้านรูปธรรมและนามธรรมจนนำพาความคิดไปอย่างที่ตั้งใจไว้ได้ ในผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าจึงต้องการความสมจริงที่มากขึ้นจึงเริ่มจากการค้นหาข้อมูลภาพถ่ายท้องฟ้า, ดวงดาว หรืออวกาศที่เรามากคุ้นชิน แล้วจึงเริ่มลงพื้นที่จริงเพื่อเก็บข้อมูลภาพถ่ายต้นหญ้าที่มีองค์ประกอบคล้ายกัน แล้วนำสองสิ่งนี้ปรับผสมผสานรวมกันเพื่อสร้างเป็นผลงานจิตรกรรม เพราะในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ ข้าพเจ้ายังคงต้องการอิงความจริงไม่ใช่การนำรูปทรงมาดัดแปลงเหมือนอย่างผลงานเหนือจริง (Surreal art) หรือตัดทอนความจริงอย่างผลงานนามธรรม (Abstract art)

ตลอดระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าพบเจอปัญหาปลีกย่อยค่อนข้างมาก เพราะมีทั้งรูปแบบและเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ที่แตกต่างไปจากเดิม แต่จากประสบการณ์ปัญหาที่พบเจอในผลงานขั้นที่ 1 จึงนำมาปรับใช้แก้ไขในผลงานชิ้นนี้ได้เป็นอย่างดี ขั้นตอนการ

สร้างสรรค์จึงพยายามมองเป็นภาพรวมเพื่อกำหนดจุดเด่นของภาพ และเพื่อควบคุมจังหวะน้ำหนัก แสงเงาภายในภาพ ส่วนปัญหาอื่นที่พบเมื่อผลงานเสร็จสมบูรณ์แล้วคือรายละเอียดปลีกย่อยหรือสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กสามารถเพิ่มได้มากกว่านี้ เพื่อนำเสนอโลกของหญ้าที่ประกอบขึ้นจากสรรพสิ่ง หลากๆหน่วยเข้าด้วยกัน เพราะโดยธรรมชาติของผู้ชมผลงานจะมองภาพในสองระยะคือระยะไกล เพื่อมองภาพรวม และระยะใกล้เพื่อพิจารณารายละเอียด หากเพิ่มในส่วนนี้ได้ ผลงานจะมีความ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้เป็นการพัฒนาต่อเนื่องจากผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 โดยยังคงไว้ซึ่งหัวใจ หลักสาระที่มารูปแบบและแนวความคิด ปรับปรุงแก้ไขเพียงองค์ประกอบของภาพที่จากเดิมมี ลักษณะจุดเด่นอยู่ในส่วนกึ่งกลางของภาพ เป็นค่าน้ำหนักสว่างที่สุดพาดจากด้านซ้ายไปขวา ส่วน ด้านบนและล่างมีค่าน้ำหนักของท้องฟ้ายามค่ำคิน องค์ประกอบของภาพเป็นการแบ่งส่วนบน ส่วนกลาง และส่วนล่างอย่างเท่ากันทำให้ภาพมีอารมณ์ความรู้สึกที่นิ่งสงบ

ในผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าต้องการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบภาพให้มีจังหวะค่าน้ำหนัก ของแสงและเงา เพื่อสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างไปจากเดิมเพื่อสร้างมิติมุมมองใหม่ของ ดอกหญ้าเหล่านั้น โดยเลือกต้นแบบของกลุ่มดวงดาวที่มีจังหวะแสงพาดจากมุมซ้ายด้านบนลงขวา ล่าง และมีกลุ่มของแสงที่ส่องลงมาเป็นจังหวะกระจายตามจุดต่างๆของภาพ ทำให้ผลงานมีอารมณ์ ความรู้สึกเสมือนดนตรีที่มีบันไดเสียงสูงและต่ำสลับกันไม่เรียบนิ่งเหมือนชิ้นก่อน โดยข้าพเจ้า ยังคงใส่ใจในเรื่องการให้ระยะสัดส่วนของวัตถุใกล้ไกลตามจริง และมีสีสันบรรยากาศของภาพที่ นำพาจินตนาการไปสู่สิ่งใหม่ ในที่นี้คือห้วงอวกาศและดวงดาวบนท้องฟ้า

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 5

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าใช้เทคนิคการระบายสีที่ต่างจากชิ้นที่ 1, 2 หรือ 3 คือใช้เส้นที่เล็กบาง มีการปิดสีในบางจุดไม่เป็นแถบสีใหญ่หรือการจุดแต้มเนื้อสีเหมือนชิ้นก่อน เพราะข้าพเจ้าต้องการ สร้างความรู้สึกถึงความมีชีวิต การเคลื่อนไหว และความอ่อนนุ่มในผิวสัมผัสเพื่อสื่อถึงความเป็น ธรรมชาติของต้นหญ้าที่มีลักษณะเปราะบาง สวนทางกับการให้ค่าน้ำหนักแสงเงาที่แตกต่างเพื่อสื่อ ถึงความเข้มข้นจริงจังและเป็นการช่วยขับเน้นความงามของอณูดอกหญ้า โดยนำเสนอภาพแสดง แทนของต้นหญ้าด้วยขนาดที่ใกล้เคียงกับของจริง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกและสัมผัสได้ถึงความ

คุ้นชินในความทรงจำ ผลงานเมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้วเป็นที่น่าพอใจสำหรับข้าพเจ้า เพราะผลงานสามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกและสาระเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 6

ผลงานชิ้นนี้เป็นการทดลองหาความเป็นไปได้โดยการนำประสบการณ์จากการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์และผลงานศิลปนิพนธ์มาประมวลผลรวมกัน โดยข้าพเจ้าเลือกใช้เฟรมวงกลมในการสร้างสรรค์นำเสนอกลุ่มของดอกหญ้าที่มีลักษณะอ่อนช้อยละเอียดกระจายโดยรอบ มีลักษณะองค์ประกอบสอดคล้องกับความเป็นวงกลมของเฟรม สื่อความงามของจังหวะเวลา ผ่านการให้ค่าน้ำหนักแสงเงาที่ตกกระทบบนดอกหญ้าเหล่านั้น

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายจากหลากหลายสถานที่เพื่อสร้างเป็นภาพร่าง เพื่อความสมจริงข้าพเจ้าพยายามคัดเลือกภาพต้นแบบที่มีทิศทางของแสงมุ่งไปในทางเดียวกัน ปัญหาจึงเกิดขึ้นในช่วงการสร้างสรรค์ผลงานจริง เพราะต้องแก้ไขปัญหาในบางจุดเพื่อเชื่อมองค์ประกอบทุกอย่างในภาพให้รวมกันเป็นหนึ่ง การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้จึงใช้ระยะเวลาอันนานและมีการปรับปรุงแก้ไขในหลายๆจุดของภาพ ถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้

ภาพที่ 38 : ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน	ดาวดิน
เทคนิค	สีอะคริลิคบนผ้าใบ
ขนาด	120 x 175 ซม.

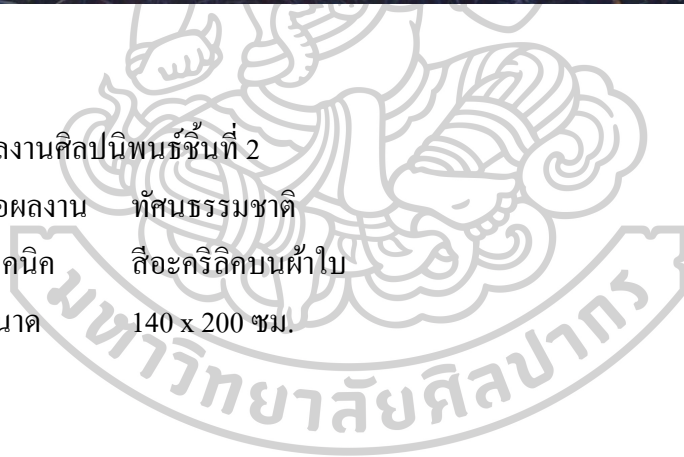

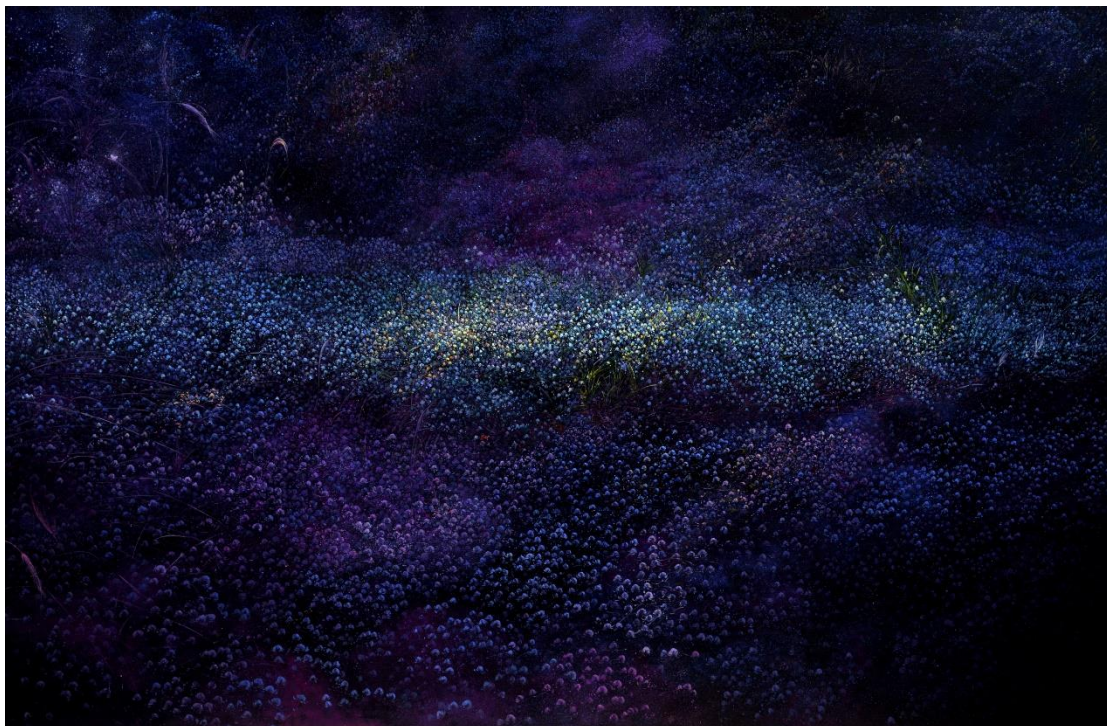
ภาพที่ 39 : ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน ทัศนธรรมชาติ

เทคนิค สีอะคริลิคบนผ้าใบ

ขนาด 140 x 200 ซม.

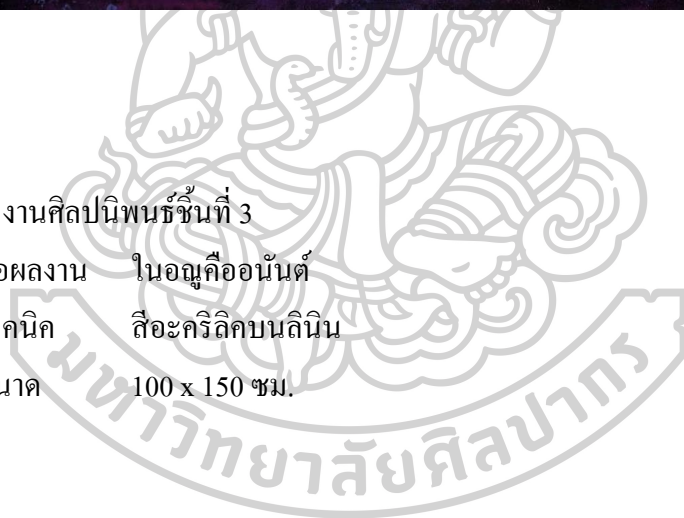

ภาพที่ 40 : ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3

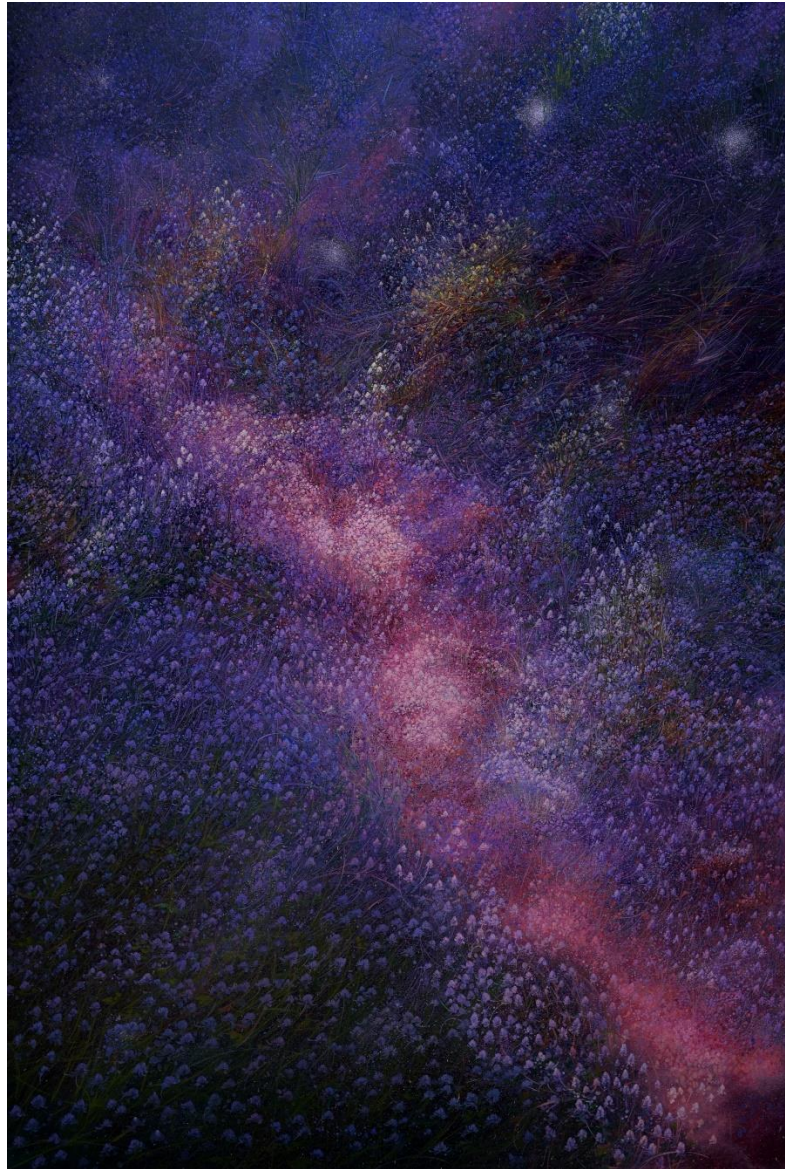
ชื่อผลงาน ในอณูคืออนันต์

เทคนิค สีอะคริลิกบนลินิน

ขนาด 100 x 150 ซม.

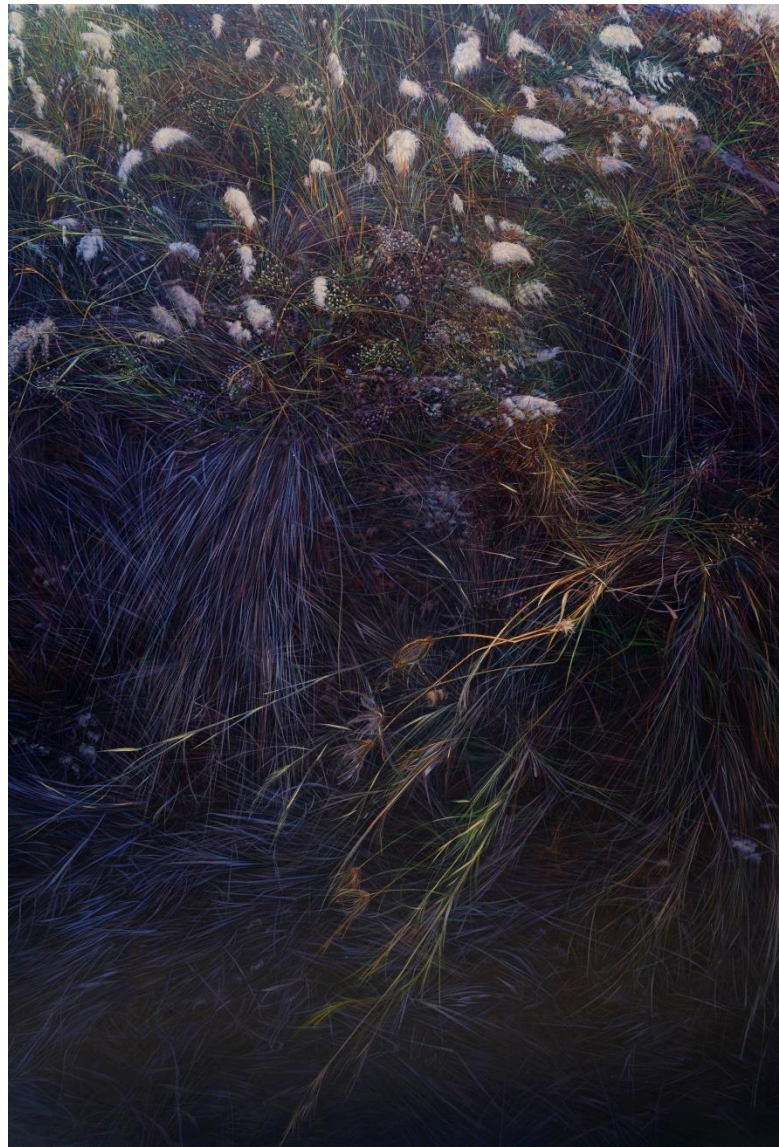

ภาพที่ 41 : ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน   ในอนุกิจอเนก 2

เทคนิค   สีอะคริลิคบนถินิน

ขนาด   100 x 150 ซม.

ภาพที่ 42 : ผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน	สาระความงามในความธรรมดา
เทคนิค	สีอะคริลิกบนลินิน
ขนาด	120 x 180 ซม.

ภาพที่ 43 : ผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน สาระความงามในความธรรมดา 2

เทคนิค สีอะคริลิกบนดินิน

ขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 177 เซนติเมตร

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรคศิลป์นิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “อนุแห่งธรรมชาติ สาระความงามในความธรรมดา” เป็นการนำเสนอทัศนะแนวความคิดของข้าพเจ้าต่อธรรมชาติที่พบเห็น ผ่านภาพของพืชพันธุ์ธรรมาสามัญของต้นหญ้าดอกหญ้าเพื่อส่งสารผ่านความงามและสาระที่ปรากฏ ข้าพเจ้าเชื่อว่า ..เพราะทุกสรรพสิ่งใน โลกมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน ดังนั้นทุกสิ่งทีปรากฏจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นวัฏจักรไม่จบสิ้น การเกิดขึ้นและตั้งอยู่ของสิ่งหนึ่งจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีอีกสิ่งหนึ่งเป็นตัวช่วยในการประกอบสร้างเสมอ ดังนั้นการสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้จึงต้องการนำเสนอคุณค่าสาระของความสัมพันธ์ระหว่างสรรพสิ่ง เป็นความงดงามที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของอนุทัศนธาตุ โดยหวังที่จะนำเสนอมุมมองใหม่ที่ต่างไปจากเดิมของเหล่าพืชพันธุ์ขนาดเล็กที่รังสรรค์ขึ้น โดยธรรมชาติ โดยยังคงไว้ซึ่งสุนทรียภาพความงามและความจริง เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงคุณค่าและการมีอยู่ของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว อันจะนำไปสู่การตั้งคำถามเพื่อหาหนทางในการปฏิบัติตนต่อสิ่งเหล่านั้น ในฐานะที่เป็นสมาชิกเป็นสิ่งที่อยู่ร่วมสังคมาเดียวกันกับเรา โดยไม่แบ่งแยกชนชั้นหรือสถานะ ข้าพเจ้ามิได้หวังที่จะเปลี่ยนแปลงโลกด้วยผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ แต่ขอเป็นหนึ่งในกระบอกเสียงที่ช่วยประกาศตัวตนการมีอยู่ของเหล่าอนุสรรพสิ่งและพืชพันธุ์ที่เจริญเติบโตอย่างเรียบง่ายแต่ยิ่งใหญ่งดงามบนพื้นที่ผืนดินเดียวกับเรา

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการค้นหาคำตอบของสมมติฐานที่ตั้งไว้เปรียบได้เหมือนกับการเดินทางแห่งการค้นคว้าที่มีจุดหมายปลายทางชัดเจน เพื่อค้นหาแนวทางและความหมายในการสร้างสรรคผลงานศิลปะของตนเอง แม้ว่าจะถึงจุดหมายที่ตั้งไว้กลับพบหนทางหรือสมมติฐานใหม่ที่น่าสนใจให้ออกเดินทางอีกครั้ง จุดจบของการสร้างสรรคคงไม่มีอยู่จริง แต่กลับเป็นจุดเริ่มต้นให้ออกเดินทางอีกครั้งเพื่อพัฒนาต่อยอดต่อไปในอนาคต โดยมีพื้นฐานของประสบการณ์ ความเชื่อ ความรู้ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงทัศนคติส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างสรรคผลงาน

รายการอ้างอิง

Dreamingbutterfly (2553, 7กันยายน2553). "ปรัชญา: จริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม – การแสวงหาโลกทัศน์เกี่ยวกับโลก ธรรมชาติ." Retrieved 2 มกราคม, 2561, from <https://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=easywandering&month=09-2010&date=03&group=16&gblog=27>.

Warwick Fox. "A-Z Quotes." Retrieved 2มกราคม, 2561, from <http://www.azquotes.com/quote/681413>.

ดวงเด่น นุเรมรัมย์ (2547, 2559). "จริยศาสตร์คืออะไร? : ความหมายและขอบเขตของจริยศาสตร์." Retrieved 11 ธันวาคม, 2560, from <http://www.thaicadet.org/PhilosophyReligious/whatisethics.html>.

ประเวศ อินทองปาน (2553). "เปรียบเทียบนิเวศวิทยาในพุทธปรัชญากับนิเวศวิทยาแนวลี้ตามทัศนะของอาร์เน แนนส์." วารสารมนุษยศาสตร์ 17(2).

พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน (2554). "วัชพืช." Retrieved 28 ตุลาคม, 2561, from <http://www.royin.go.th/dictionary/>.

พระไพศาล วิสาโล (2545). "ปริศนาจากสวนหิน." Retrieved 10 มกราคม, 2561, from <http://www.visalo.org/article/sukjai254506.htm>.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ไพบรียา เกตุคุณ
วัน เดือน ปี เกิด	24 เมษายน 2533
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2548 - 2550 -วิทยาลัยช่างศิลป์ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2551 - 2555 -ศิลปะบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง (สาขาทัศนศิลป์) จิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร พ.ศ.2560 -ศิลปะมหาบัณฑิต (สาขาทัศนศิลป์)จิตรกรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	102 ถนนเทอดไท แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160
ผลงานตีพิมพ์	พ.ศ.2554 -นิทรรศการ “ภาพลวงตาแห่งความสุข” โดยกลุ่มจิตรกรรม65 ณ แอดบอง แกลอรี กรุงเทพฯ พ.ศ.2555 -นิทรรศการศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 7 ณ พิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ -นิทรรศการศิลปกรรมเด็กและเยาวชนนานาชาติครั้งที่14ในหัวข้อ “สุนัข และเด็ก” ณ ประเทศโปแลนด์ พ.ศ.2556 -นิทรรศการศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 25 ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ -นิทรรศการอมตะไฟน์อาร์ตอวอร์ด พ.ศ.2557 -นิทรรศการศิลปกรรมช่างเผือกครั้งที่3 หัวข้อ“บ้านเรา” โดย บริษัท ไทย เบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร -นิทรรศการ “Transuniverse” ณ หอศิลป์ สุกโขภิศ ดิ อาร์ต เซ็นเตอร์

กรุงเทพฯ

-นิทรรศการการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ครั้งที่ 6 ณ หอศิลป์วัฒนธรรม
แห่งกรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ

พ.ศ.2558

-นิทรรศการศิลปกรรม ปตท.ครั้งที่ 30 ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร
กรุงเทพฯ

-นิทรรศการจิตรกรรม ร่วมสมัยพานาโซนิก ครั้งที่ 17 ณ พิพิธภัณฑสถาน
แห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ

-นิทรรศการสมาคมทัศนศิลป์นานาชาติแห่งประเทศไทยครั้งที่ 8 ณ หอ
ศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรุงเทพฯ

พ.ศ.2559

-นิทรรศการThe Luxe Art Exhibition “Asian Fascination” ณ โรงแรมโน
โวเทล สุวรรณภูมิ กรุงเทพฯ

-นิทรรศการการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ครั้งที่ 7 ณ หอศิลป์วัฒนธรรม
แห่งกรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ

พ.ศ.2560

-นิทรรศการ “Journey of Unity” The 9th Thailand –Malaysia Women
Artists ณ Galeri Seni Mutiara, รัฐปีนัง, ประเทศมาเลเซีย

พ.ศ.2561

-นิทรรศการร้อยความดี ต่อลมหายใจ Art For Life : Mercy Mission ณ หอ
ศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรุงเทพฯ

-นิทรรศการ “Free-Form” ณ หอศิลป์เซเวนธ์แอสตรัค

พ.ศ.2550

-เหรียญทองแดง ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 2 ณ หอศิลป์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรุงเทพฯ

-รางวัลดีเด่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา นานมี ไลน์
อาร์ต อวอร์ด ครั้งที่ 2 ณ นานมีแกลอรี กรุงเทพฯ

-รางวัลพิเศษ ระดับมัธยมศึกษาปลายและอาชีวศึกษา ศิลปกรรมโตชิบา
“นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 19 ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์
กรุงเทพฯ

รางวัลที่ได้รับ

พ.ศ.2551

- รางวัลชมเชย ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรุงเทพฯ
- รางวัลชมเชย ทุนการศึกษา ของมูลนิธิไทยคม ในโครงการประกวดภาพวาด เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลฯ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 81 พรรษาหัวข้อ “แรงบันดาลใจจากบทเพลงพระราชนิพนธ์”

พ.ศ.2552

- เหรียญทองแดง ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 4 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ

พ.ศ.2553

- เหรียญทองแดง ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 5 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ

พ.ศ.2554

- เหรียญทองแดง ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ
- ได้รับคัดเลือกเข้าร่วม โครงการเยาวชนสร้างสรรค์ศิลปกรรมร่วมสมัย ณ บ้านค่านางแล เชียงราย

พ.ศ.2555

- รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมปตท.ครั้งที่27 ในหัวข้อ “บ้านสีเขียวโลกสีเขียว” ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ
- รางวัลพิเศษระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป ศิลปกรรมโตชิบา “นำสิ่งที่คู่ชีวิต” ครั้งที่ 24 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ

พ.ศ.2556

- ได้รับคัดเลือกเข้าร่วม โครงการเยาวชนสร้างสรรค์ศิลปกรรมร่วมสมัย ณ บ้านค่านางแล เชียงราย
- รางวัลเกียรตินิคมเหรียญเงิน “ศิลป์ พีระศรี” ศิลปกรรมศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่30 ณ หอศิลป์สนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม

พ.ศ.2557

- รางวัลยอดเยี่ยมอันดับ2 จิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่16 ณ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ

พ.ศ.2560

- รางวัลดีเด่น จิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่19 ณ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพฯ

